

ÌYÌN RERE YÈÉ MÀÁKÌ KỌ È

ÌYÌN RERE YÈÉ MÀÁKÌ KỌ È

Evangile de Marc

Association Ìlọsíwájú Èdè Ìdàáshà (I.E.I)

ÌYÌN RERE YÈÈ MÀÁKÌ KỌ È

Evangile de Marc

L'illustration de Horace Knowles est reproduite avec l'aimable autorisation de British
and Foreign Bible Society

©BFBS London, England, 1954, 1967, 1972

Imprimé par :
Association Ìlọsíwájú Èdè Ìdàáshà (I.E.I)

1ère Edition, 1er tirage (500 ex)

© 2015 Association Ìlọsíwájú Èdè Ìdàáshà (I.E.I) et Wycliffe Benin

BP : 18 Dassa-Zoumé ; Tél : 94 30 55 22/97 56 57 99/21 32 50 43

Email : literacy@wycliffebenin.org/prosper_nongnide@sil.org

ÌYÌN RERE YÈÉ MÀÁKÌ KỌ È

Ìmúdíye ìyìn rere yèé Màákì kọ è

Màákì kò shi Jeunkú Jesúù. Lí àkpàshè ́, ó jí àjórìngbà ùungbo Pólù gbo. Shí l'èyìn bée ́, ó wa di akòwé fí Piyéè yèé jí Jeunkú Jesúù è. Piyéè kpítan iwun yèé Jesúù she, kánná iwun yèé ó wí an ́ kpóó shí ó gbó. Yebá iwun àan ́ shelè gbà, ítán shí kó yọ kọ iwé è ́ nì.

L'ínú iwé è ́, Màákì mú iwun yèé Jesúù she àan ́ díye kpere ìyìn yèé ó wí an è. Ó wà wò kó mú díye ní, Jesúù jí Oma Olórun, shí Olórun fú u lí àshe ní kó fu èshè òniyàn an fu rà án; kó tán arùn fí àkùnrùn an, kó lé èmí búburú yèé wà d́kpọ fí òniyàn an ́ lo, shí kó sè ré she iwun bisán òmírìn an.

L'ágbè èkéjì iwé è ́, ó ní Jesúù fàna l̀kòò lí Jerusalémù. Líbè nì é kó ŕkpọ kpíkpò, shí é kó kú si lá egìdàábú, shí Olórun é kó jí u d̀de è. Yèèni ́, òniyàn an à ká ma oni yèé Jesúù jé ́ nígàyí. Lí èyító ́, Jesúù jí Oma Olórun, shí Olórun sè yàn ú, shí ó bè ú wá ní kó wa gba òniyàn an là.

1

Jàán Awemi wà kédè ìyìn rere fí òniyàn an

(Matiyéè 3.1-12; Lùúki 3.1-3; Jàán 1.19-28)

¹ Yebá à kpile ìyìn rere yèé wà wí ìyìn lá Jesúù[¶] Krísù[¶], Oma Olórun gbà ́ nì: ² À ti kọ si lí iwé alágbàwí Olórun[¶] Esayí[¶] ní:

« *Ùun nì n wà be ibèlìshé um shúwájú é lo,
shí kó kèè t́ ònà she si l'ílè fée í!*

³ *Owùn ònikàn wà ké l'ílè òsa, shí ó wà wí ní:*

E t́ ònà she si fí Olúwa. E t́ ònà an ́ she si fú u, shí kó sànc.»

⁴ Yèèni ́, Jàán Awemi[¶] wa bó l'ílè òsa, shí ó wà kédè omi wíwè[¶] ti ìrònúkpìwàdà fí ìdáríjì èshè an.»

⁵ Oni esèkè Judèè an, kánná oni ìlú Jerusalémù an kpóó èè lo l'édò è. Shí àà jéràn èshè-é

^a1.2-3 Ìwé Malakî 3:1, Ìwé Esaî 40:3 (Malachie 3:1, Esaie 40:3)

wan, shí èè wemi fú an l'ódò-o Jódàni. ⁶ Èwù Jàán ́, irun r̀akúmí* nìí à fu wun ún è, shí èè di ìgbàjá awo k̀an si lí èrègbé. Èè wà je ìgbìn an, shí èè wà lá oyin.

⁷ Ó wà wí fú an ní: «*Ḑ̀nik̀an ε kó wa wá l'èyìn um, shí ó l'ágbóra kperè um, shí n kò tè ye n balè fu tú okù-u bàtà è.* ⁸ Wò̀m ye ́, omi ò wà fu wè fí iín ni, àmá ùun yèèni ε kó fu Èmí Mímá^φ fu wè fí iín.»

Jàán wemi fí Jesúù

(Matiyèè 3.13-17; Lùúki 3.21-22)

⁹ L'ìrè yèèni ́, Jesúù ti lí Nasaréti, l'èsèkè-e Galìli, shí ó wa wemi l'édò Jàán ^φ l'étíddò-o Jódàni. ¹⁰ L'ásikò yèè Jesúù wà fùdá kòdò l'ómi ́, ó rí shí àrun shí, shí Èmí Mímá dadì wá lítá è baní àwúkùkù ni. ¹¹ Shí à gbó owùn k̀an ti l'ókè òrun, shí ó wà wí ní: «Wò̀s jí Ḑma àyànfé um ni, shí inú um èè dùn lá ε títi.»

Èshù dán Jesúù wò l'ílè òsa

(Matiyèè 4.1-11; Lùúki 4.1-13)

¹² L'èyìn yèè à wemi fú u ́, Èmí Mímá^φ tì ú lo l'ílè òsa, ¹³ ó gbé l'ìbè fí ojò ogóji, shí Èshù^φ dán un wò. Jesúù wà lí èèrin eranko àan, shí ijíshé òrun^φ àan wà sin ún.

Jesúù kédè iyìn rere lí Galìli

(Matiyèè 4.12-17; Lùúki 4.14-15.)

¹⁴ L'èyìn yèè à mú Jàán ^φ k̀an lí èwàn ́, Jesúù lo l'èsèkè-e Galìli, shí ó wà kédè iyìn rere ti Ḑlòrun. ¹⁵ Èè wà wí ní: «Ìrè tó, shí ijòyè Ḑlòrun ti sómá iín. E ronú kpiwàdà, shí e gba iyìn rere ́ gbó.»

Jesúù kpe akpeja mírin

(Matiyèè 4.18-22; Lùúki 4.18-20.)

¹⁶ Ó ré d'ójò k̀an, shí Jesúù wà rìn l'etí òku* Galìli l̀òkòdò, shí ó rí akpeja méji k̀an an, shí à wà so iwò wan si l'ódò. Ḑmanà nìí à jé è. Àa kpe òk̀an lí Simò̀dò, shí onikéji è jí Anderèè.

*1.6 R̀akúmí ́ jí eran gíga k̀an, shí èè gbé lí ilè òsa. Ó ga kperè ashin, shí irun è èè ró.

*1.16 Òku ́ wà baní adágú ni, ó l̀akún títi shí a kò kó yo rí àtàkè è. Gúgù è tó kilomètrù ogú bée, shí ó sè gborò tó kilomètrù maá bée.

¹⁷ Jesúù kpè án, shí ó wí fú an ní: «E tìná um kálò, shí mà n kó iín yebá è she wà fa òniyàn an wá l'édò um è.»

¹⁸ L'ésèkésè ò, à kò iwò wan jòò, shí à tìná Jesúù. ¹⁹ Yèè ó rìn lo l'íwájú odé ò, ó rí Jàákì òma Sebedèè ùungbo òmanà è Jàán [¶] gbo, shí à wà l'ókò ojú omi wan si, shí à wà tó okù ikpèja wan she. ²⁰ Shí l'ésèkésè ò, Jesúù kpè án, shí à jòò iba wan Sebedèè gbo àshishé è an gbo si l'ókò ojú omi ò, shí à tìná è lo.

Jesúù mú agbóra è díye lí Kafanaómù

(Lùúki 4.31-37)

²¹ Jesúù gbo òma èyìn è an gbo-ó lo lí ilú Kafanaómù, shí l'ójó ìmíra ò, Jesúù wòsi l'ínulé ikpàdé ò, shí ó wà kó òniyàn an lí èkò. ²² Èkò è bo òni yèè wà l'íbè, shí à wà retí è an ò, torí kèè wà kó an lí èkò ò baní akòwé òfin[¶] àan, àmá èè wà kó an línì ùungbo àshe gbo.

²³ L'írè yèèni ò, ològbó kàn wà l'ínulé ikpàdé ò l'íbè, shí èmí búburú[¶] wà bá u jà, shí ó wà dígbè réré ní: ²⁴ «Jesúù ti Nasaréti! Ké da ni kpò àa gbèegbo le? Éé jí ò wá, shí o wá kpàdànù ni rè? Ò mà é! Wòò jí Òni Mímá yèè Olórun bè wá ò ni.»

²⁵ Jesúù gbigbe lítà è, shí ó ní: «Kparun má! Shí o yára sókò lítà ija yèè.»

²⁶ L'ésèkésè ò, èmí búburú ò mi ija ò ùungbo ikpá gbo, shí ó dígbè kunkun, shí ó sè sókò lítà è. ²⁷ Iwun yèèni bo òni yèè wà l'íbè an ò kpóó, shí à wà bèrè ná ara wan ní: «Wòyí òma àan! Ké ko ré wà shelè bayí? Èkò tuntun òkúnsí ko níi? Éè kpàshe fí èmí búburú an ùungbo agbóra gbo, shí àa lí ìteríba fú u.» ²⁸ Shí kiki Jesúù sè nà kárí esèkè-e Galíli kpóó.

Jesúù tán arùn fí ìnà aya Piyèè

(Matiyèè 8.14-15; Lùúki 4.38-39)

²⁹ Yèè Jesúù fùdá kòò l'ínulé ikpàdé ò, ó fànà ilé Simòò gbo Anderèè gbo, shí Jàákì gbo Jàán [¶] gbo-ó sè tìná è. ³⁰ Kò rò ìnà aya Simòò; ó wà lí isùúnlè si, shí teni teni-í wà lítà è, shí à wí u fí Jesúù l'ésèkésè. ³¹ Jesúù sómá è, shí ó fa òwò è dide jokó, shí teni teni ò tán fú u lí idì è, shí ó sè gbàlejò-o wan.

³² Yèè ayilé lé, shí ojórùn mù ò, à gbé àkùnrun an, kánná òni yèè èmí búburú[¶] wà bá jà an ò kpóó wá fí Jesúù. ³³ Ilú ò kpóó shajò si lí aunkpànnà ilé ò. ³⁴ Jesúù tán arùn an l'órishi l'órishi fí àkùnrun an. Shí ó ré lé èmí búburú kpíkò. Kèè sè bi fí èmí búburú an ò

shí ká wí iyìn, torí à ma oni yèé Jesúù jé ́.

Jesúù sókò lí Kafanaómù

(Lùúki 4.42-44)

³⁵ Lí idájá ítáná ojórùn kó bó ́, Jesúù òdè, shí ó fùdá lo l'íbi yèé esè dá tóó, shí ònikàn kò sí ́, shí ó wà gbàdúwà. ³⁶ Simóò gbo àjórìngbà è an gbo kàn ún wíwò wéjá tífí shí à kèè rí u; ³⁷ yèé à rí u ́, à wà wí fú u ní: «Ònyàn kpóó wà wò é.»

³⁸ Jesúù sè dáwùn fú an ní: «Àa kó lo l'ídì òmírìn, lí ìtóko yèé wéjá bibí an ́, shí n kédè iyìn rere ́ l'íbè an katún, torí iwun yèé ò wá fí ́ nì.»

³⁹ Shí ó gbà l'ésèkè-e Galíli an kpóó, shí ó wà kédè iyìn rere ́ l'ilé ikpàdé an[¶], shí èè wà lé èmí búburú an.

Jesúù tán arùn fí adètè kàn

(Matiyèè 8.1-4; Lùúki 5.12-16)

⁴⁰ L'ójó kàn, adètè[¶] kàn wá l'édò-ò Jesúù, shí ó fò kálè líwájú è, shí ó wà wí fú u ní: «Òjare, bójí ó wù é, èe yóò tán arùn fú um!»

⁴¹ Iwun è shòròjú l'ójú Jesúù, ó na ówó kàn ún, shí ó wí fú u ní «Èen ó wù úm! Arùn è kó tán!»

⁴² L'ésèkésè ́, ètè ́ tán kóò l'ára è, shí ó dà l'ákpáni. ⁴³ L'íbè ́, Jesúù yára lé u lo ùungbo owùn líle gbo, shí ó wà wí fú u ní: ⁴⁴ «Retí rere! Èdá kó ma gbó u l'órùn èe, àmá o kèè mú ara èe díye òrè, shí o fú òyà àwèmá è yebá Moyísi[¶] ti kpa ú lí òfin lo ́, shí è kó yin ijárí ní ò dà l'ákpáni.

⁴⁵ Yèé ó sókò bè ́, kò tó rìn si lífítá iwun yèé Jesúù wí fú u ́ ró, kpere yèé ó kan kpíkpagogo è kárí ìdì kpóó è. Iwun yè nìí she shí Jesúù kèè tó yò wòsi lí ilú kàn lí gbaungba ró è. Èè téjú wà l'éyìn ilú ́ l'íbi esè kò kpò ́, shí ònyàn an àà ti l'ídì kpóó wá l'édò è.

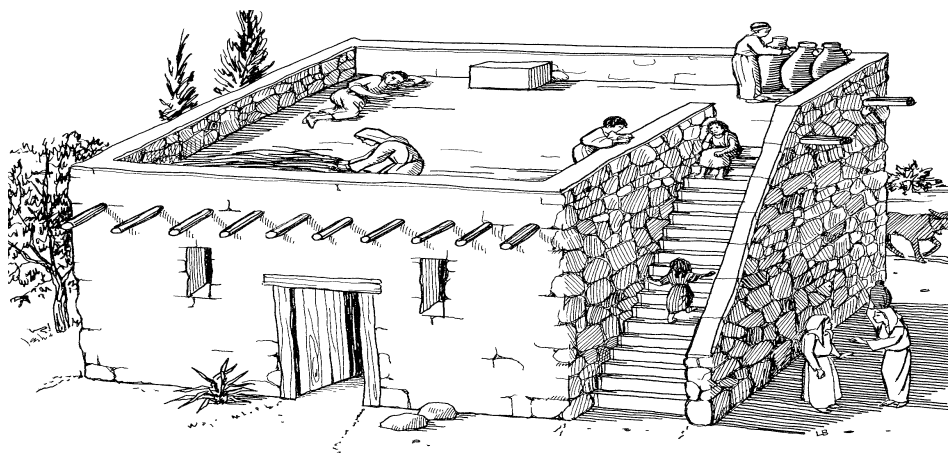
2

Jesúù fu ejó ra arò kàn lí Kafanaómù, shí ó tán arùn fú u

(Matiyèè 9.1-8; Lùúki 5.17-26)

¹ Yèé ó she ójò odé kàn ́, Jesúù ré wá lí ilú Kafanaómù, shí ònyàn án gbó ní ó wà l'ilé.

²Ogu ònìyàn án tò ú wá, shí wá shajọ si lí aunkpànnà ilé ọ, shí agbo ilé ọ kpóó kún tífí já l'óde. Jesúù sè wà kédè ìyìn rere ọ fú an. ³L'íbè ọ, ònìyàn mírìn kàn án gbé arọ kàn si líítá ìtèsùn wá fú u. ⁴Yèè ogu ònìyàn an kò bi fú an, shí ká yọ gbé arọ ọ lo l'édò Jesúù ọ, à téjú gu ilé ọ, shí à shí àtà è lí òngangan ibi Jesúù wà ọ, shí à gbé àkùnrùn ọ gbo ìtèsùn ọ gbo kpóó dàdì si l'ábé Jesúù.

Ilé-e Jùú an l'írè-e Jesúù

À gbé àkùnrùn kàn gbà lí àtà ilé dadì si l'ábé Jesúù

⁵Yèè Jesúù rí ìgbàgbó wan ọ, ó wí fí arọ ọ ní: "Ọma ùum! N fu èshè ε an fu rà é."

⁶Àmá akòwé òfin kàn án jokó si l'íbè, shí à wà sérè l'ókàn ní: ⁷«Kéyìò! E fèè gbó iwun yèè ija yèè wá wí ọ! Ó wà dáràn nií! Lèè ε kó yọ fu èshè ra ònìyàn, bí kò shi Ọlórùn dódó le?»

⁸L'ésèkésè ọ, Jesúù ma iwun yèè à wà sérè l'ókàn ọ, shí ó wí fú an ní: «Ké she shí isèrè

unhún bée àn kún ɔkàn ín an le? ⁹ N wí fí arɔ́ ɔ́ ní, à fu èshè ε àan fu rà é, nùmí dide, shí o gbé ìtèsùn ε, shí o rìn ɔ́, léerin ìgbólówùn méjì yèèni an ɔ́, yèésí shɔ̀fé yɔ́ le? ¹⁰ Àmá ò wà wò shí e mà ní ɔ́ma Òniyàn lí àshe yèé ε kó fu èshè òniyàn an fu rà án lí ìtálè bibí è.» Shí ó wí fí arɔ́ ɔ́ ní: ¹¹ «N̄ kpa ú lí àshe fée: Dìde! Gbé ìtèsùn ε, shí o lo l'ílé.» ¹² L'èsèkésè ɔ́, arɔ́ ɔ́ dide gbrà! Ó gbé ìtèsùn è l'ójú òniyàn kpóó, shí ó fùdá. Ó jí òkàn, shí ó bo ɔ́ni yèé wà l'íbè an ɔ́ kpóó, shí à wà yin ɔ́lórùn lí ògo, shí à wà wí ní: «Àa kò rí iwun unhún bayí kàn láyé rí!»

Jesúù kpe Lefî ní kó tìná ùun

(Matiyèè 9.9-13; Lùúki 5.27-32)

¹³ Jesúù ré lo l'etí òku Galíli, shí oгу òniyàn án tò ú wá, shí ó wà kó an lí èkó. ¹⁴ Yèé ó wà lòkòdò ɔ́, ó rí Lefî^φ, ɔ́ma Alufèè, shí ó jokó si l'ídì ishé agbowó erí an. Shí Jesúù wí fú u ní: «Tìná um kálɔ́!» Lefî dide, shí ó sè tìná è. ¹⁵ L'èyìn bée ɔ́, Jesúù kèè múkpò l'ílé Lefî, shí agbowó erí an gbo eléshè an gbo kánná ɔ́ma èyìn è aán wà jeun ùungbèègbo; torí òniyàn unhún bée an kpíkòdò ní èè wà tìná è è. ¹⁶ L'írè yè ɔ́, akòwé òfin kàn án wà l'íbè, ɔ́ma egbé-ε Farísi^φ an ní à jé è. Yèé à rí ní Jesúù wà jeun ùungbo òniyàn unhún bée an gbo ɔ́, à wà bèrè ná ɔ́ma èyìn è an ní: «Ké she shí Olùkó iín wà jeun ùungbo agbowó erí an gbo kánná eléshè an le?»

¹⁷ Shí Jesúù gbó ìyìn yèé à wí ɔ́, shí ó wí fú an ní: «ɔ́ni yèé wà l'ákpáni àan kò bere olíwòsàn, bí kò jí àkùnrun an; n kò sè wá, shí n wáa kpe ɔ́lógangan àan, bí kò jí eléshè an.»

Jesúù wà wí ìyìn lá ɔ́run dídi

(Matiyèè 9.14-17; Lùúki 5.33-39)

¹⁸ L'ójó kàn, ɔ́ma èyìn Jàán Awemi^φ àan gbo ɔ́ma egbé-ε Farísi an gbo-ó wà di ɔ́run. L'íbè ɔ́, òniyàn án wa bèrè ná Jesúù ní: «Ké she shí ɔ́ma èyìn Jàán an gbo ɔ́ma egbé-ε Farísi an gbo-ó wà di ɔ́run, shí ɔ́ma èyìn tèè àan kò wà di le?» ¹⁹ Shí Jesúù dáwùn fú an ní: «Ká f̄n̄í ònikàn lí aya tuntun, shí ó kpe ija è an, shí à wà jɔ́dún ùungbèègbo. ɔ́ni yèé à kpè lí àkpèje ɔ́wó múmú an ɔ́, à ká yɔ́ di ɔ́run l'írè yèé ɔ́kolóbìnrin ɔ́ wà ùungbo wan gbo ɔ́ rè? Láyé! Bójí ɔ́kolóbìnrin ɔ́ yɔ́ wà ùungbo wan gbo, a kò kó yɔ́ di ɔ́run. ²⁰ Àmá àsikò ɔ́ lèwa, shí à ká wa gbé ɔ́kolóbìnrin ɔ́ kòdò l'édò wan. L'ójó yèèni ɔ́, à ká di ɔ́run.

²¹ Ònikàn kèè ko ashɔ́ tuntun tamá ènù gbígbó; bí kò shi bée, ashɔ́ tuntun ɔ́, èè fa ènù

gbígbo ó ya gùlé. ²² Ònikàn kèè sè rǒ ǒtí tuntun si l'ínú àkpò awǒ gbígbarígbó, bí kò shi bée, bójí ǒtí tuntun ó dá, ε kó ta àkpò àwǒ gbígbarígbó ó, shí ǒtí ó gbo àkpò awǒ ó gbo kpóó à ká kpádánù. Báni ǒtí tuntun ó, l'ínú àkpò awǒ tuntun àà rǒ ú si ni.»

Ǫma òjè wíwò l'ójó ìmíra è

(Matiyè 12.1-8; Lùúki 6.1-5)

²³ L'ójó ìmíraº kàn, Jesúù gbo ǒma èyìn è an gbo-ó wà rìn l'óko òjè* kàn kajá, shí ǒma èyìn è án kan ǒma òjè yèèni an wíwó. ²⁴ Ǫma egbé-ε Farísìº án wà wí fí Jesúù ní: «Fèé wò! Ké she shí ǒma èyìn ε àán wà she iwun yèé kò ye shí ká she l'ójó ìmíra ó le?»

²⁵ Shí Jesúù dáwùn, shí ó wà bèrè ná an ní: «Kò jí iín èè ka Ìwé Mímáº ó ni? Báni e kò gbó iwun yèé Dafídìº she ùungbo àjórìngbà è an gbo, l'írè yèé ebi-í wà kpa án, shí iwun yèé à ká je ó kàn kò sí ó rè? ²⁶ Ó wòsi l'ínulé Ǫlórùn l'írè yèé Abiyatáá jí ǒrè àgbàº ó, shí ó gbé ikètì gbígbe yèé à mú rúbǒ fí Ǫlórùn ó, shí ó je, shí ó ré fú àjórìngbà è an, shí à je. Àmá l'ínú òfin ó, ònikàn kò láti je ikètì gbígbe yèèni an l'èyìn ǒrèº an.»

²⁷ Jesúù ré wí fú an ní: «Ǫlórùn dá ǒjó ìmíra ó si fí òniyàn, àmá kò dá òniyàn si fí ǒjó ìmíra. ²⁸ Yè nì she shí Ǫma Òniyànº joba fí ǒjó ìmíra katún è.»

3

Jesúù tán arùn fí àkùnrùn kàn l'ójó ìmíra

(Matiyè 12.9-14; Lùúki 6.6-11)

¹ Jesúù ré wòsi l'ínulé ìkpàdé kànº. Ològbó kàn wà l'íbè, shí akpá è kú. ² Shí ǒni yèé wà l'íbè an ó wà mú ojú de Jesúù, shí ká rí bí íshi éε jé tán arùn fú u l'ójó ìmíra ni, torí ká rí ònà fu d'èbi fú u.

³ Jesúù wí fí alákpá kúkú ó ní: «Dìde! Shí o wáa dóro l'íwájú òniyàn kpóó líbibí!..»

⁴ Shí ó wà bèrè ná ǒni yèé wà l'íbè an ó ní: «Ké òfin ó ní ká she l'ójó ìmíraº le? Ká she ore nùmí ká she iwun shínshinrìn? Ká gba òniyàn là nùmí ká kpa ú kúkú?» Àmá èdá kò dáwùn. ⁵ Inú kan Jesúù, shí ó wò án kèè já, ara-á kú u, torí ǒkàn líle wan, shí ó wí fí alákpá kúkú ó ní: «Na akpá ε.» Ó nà ú, shí arùn è sè san.

⁶ Yèé ǒma egbé-ε Farísì án fùdá kòò l'ínulé ìkpàdé ó, à kèè bá ǒma egbé Eródiº an, shí l'èsèkésè ó, à she ìdì-ndì lá ikú Jesúù.

*2.23 Òjè yèé à gbìn si l'óko ó jǒ rèésì

Ogu òniyàn án wà tìná Jesúù

⁷ L'èyìn bée s, Jesúù ùungbo oma èyìn è an gbo-ó sókò l'íbè, shí à lo l'etí òku Galíli. L'íbè s, òkùkù òniyàn án ti lí ìdì lí ìdì an wá, shí à wà tìná è. À ti l'ésèkè-e Galíli gbo Judée gbo. ⁸ À ti lí ilú Jerusalémù kánná lí itálè Idumée, ònikàn án ti lí àtàkè odò-o Jódáni. Olòmírìn án ti l'ésèkè-e Tíi gbo Sidóòn gbo. Òkùkù òniyàn yèèni án to Jesúù wá, torí à gbó iwun yèè ó wà she àan s kpóó. ⁹ Yèè ó jí òniyàn án kpò tòbèè s, Jesúù wí fí oma èyìn è an ní, ká ti wòkò ojú omi kàn sómá ùun, torí òniyàn an ká ma kínrin ùun kpa.

¹⁰ Iwun yèè she s, yèè Jesúù wà tán arùn fí òniyàn kpíkpò s, àkùnrùn an kpóó wà wo ònà, shí ká mú wáwá kàn ú. ¹¹ Ònikàn án wà l'íbè, shí èmí búburú^φ wà bá an jà. Yèè à rí Jesúù s, à kèè fò kálè l'íwájú è, shí àà wà dígbè ní: «Wòs jí Oma Olórun ni.»

¹² Àmá Jesúù kilò fú an ùungbo owùn líle gbo ní, ká má jé bi shí òniyàn an ká ma ùun.

Jesúù sha oma èyìn méjilá

(Matiyèè 10.1-4; Lùúki 6.12-16)

¹³ L'èyìn bée s, Jesúù gu òkè lo, shí ó kpe oni yèè wù ú an s, shí à sè lo l'édò è. ¹⁴ Ó sha òniyàn méjilá léerin wan, [shí ó kpè án lí jeunkú è an], shí ká wà ùungbèègbo, shí kó wà bè án wéjá, shí ká wà kèè jíkò è an. ¹⁵ Ó fú an lí àshe, shí ká wà fu lé èmí búburú^φ an.

¹⁶ Orúko àan méjilá an s ní:

Simóò yèè Jesúù so lí Piyèè s,

¹⁷ Jàákì kánná omanà è Jàán ^φ yèè jí oma Sebedèè an, shí Jesúù èè dá kìn ní Boanejèsi è; àlàyé è ní jí oma àyirà è.

¹⁸ Anderèè gbo Filípù gbo,

Baatelemí, Matiyèè,

Tomáà, Jàákì oma Alufèè,

Tadèè, Simóò yèè èè gbìjà jà l'órun ilú s,

¹⁹ kánná Judáà Isikariótì yèè ε kó wa mú Jesúù tà è.

Jesúù dáwùn fí oni yèè wà débi fú u ní ó wà lo agbóra Èshù an è

(Matiyèè 12.24-32; Lùúki 11.15-23; 12.10)

²⁰ Jesúù réwá l'ílè, shí òniyàn kpíkpò ré shajò si l'édò è tíí shí ayè kàn kò tó sí fí ùun gbo oma èyìn è an gbo, shí ká fu jeun ró. ²¹ Yèè irá Jesúù án gbó bée s, à wá, shí ká wa gbé u lo, torí à wà wí ní: «Jesúù kò sí l'ára è ró.»

²² Akòwé òfin^o kàn án ti lí ilú Jerusalémù wá, shí à wà wí ní: «Belisebúlù^o yèé jí ògán èmí búburú an ó nì wà lîtà Jesùù è. Shí ùun òbú ó nì ré fú u lí àshe, shí ó wà fu lé èmí búburú an kòò lîtà òniyàn an è.»

²³ L'íbè ó, Jesùù kpè án, shí ó kpòwe àan fú an l'órishi l'órishi, shí ó fu díye fú an ní, Èshù kò kó yò lé Èshù. ²⁴ Shí ó wí ní: «Bójí ilú kàn wà, shí óma ilú an ó wà jogu bá ara wan, ilú yè é kó fí. ²⁵ Nùmí bójí ojúlé kàn wà, shí óma ojúlé an ó wà jà bá ara wan, ojúlé yè é kó fí. ²⁶ Bèè òbú ó, bójí Èshù wà jà bá Èshù, shí ijòba è kpín méjì ó, kò kó tó l'ágbóra ró, shí àshe è é kó sè kparun.

²⁷ Ònikàn kèè dide l'ákpo, shí kó kèè wòsi l'ínulé òniyàn alágbóra kàn, shí kó kó irò è an ló. É kò kpàshè mú dè l'ókù, shí l'èyìn yèé ó mú dè ó nì é kó yò kó irò yèé wà l'ínulé è an kpóó ló è.

²⁸ Lí èyító ó, n wà wí fí iín ní, èshè kpóó yèé òniyàn an à ká dá ó, ùungbo èkpè yèé à ká bú Òlórùn gbo àan ó, bójí ó na kpò bákànjáán, Òlórùn é kó fu rà án. ²⁹ Àmá bójí ònikàn bú Èmí Mímá^o, Òlórùn kò kó fu ra òni yè láyé. Èshè yèèni é kó gbé lí èké è títi ló.»

³⁰ Jesùù wí bèè fú an, torí à wà wí ní: «Èmí búburú kàn wà lîtà è.»

Òni yèé jí irá Jesùù kpíkpé an è

(Matiyè 12.46-50; Lùúki 8.19-21)

³¹ L'irè yèèni ó, ómanà Jesùù an gbo ìnà è gbo-ó wá, shí à dóro l'óde, shí à be ònikàn ló ní kó kèè kpe Jesùù wá. ³² Ogu òniyàn án jokó wéjá è si, shí à wà wí fú u ní: «Fèé wò! Ìnà é gbo ómanà é àan gbo-ó dóro l'óde, shí à wà wó ká rí é.»

³³ Jesùù dáwùn fú an ní: «Lèé jí ìnà um le? Lèé aán ko ré jí ómanà um àan?»

³⁴ Shí ó wo òni yèé jokó wéjá è si àan ó ló kpàdé, shí ó ní: «E wò! Ìnà um gbo ómanà um àan gbo nì! ³⁵ Òni yèé yò wà she awù Òlórùn ó nì jí ómanà um l'ólokìnrin gbo ómanà um l'ólobìnrin gbo kánná ìnà um è.»

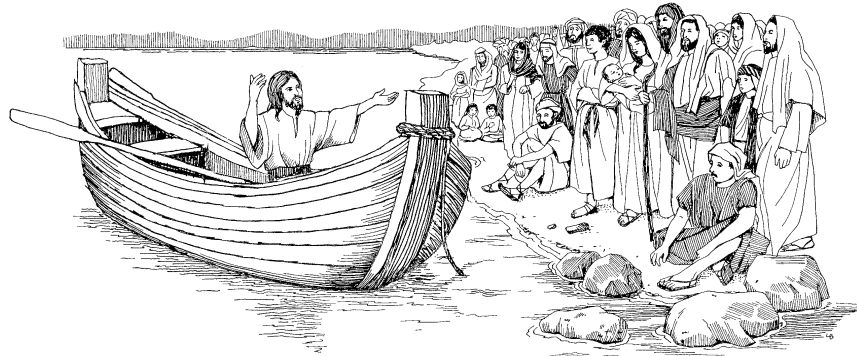
4

Jesùù mú àròko kàn fú kpòwe fí òniyàn an

(Matiyè 13.1-5, Lùúki 8.4-8)

¹ L'èyìn bèè ó, Jesùù ré kan òniyàn an kíkó lí èkó l'etí òku, shí ugu òniyàn án shajó si l'édò è. Kpíkpò òniyàn án she shí Jesùù téjú wòsi l'ókò ojú omi kàn. Ó jokó l'ínú òkò ó si,

shí ogu ònìyàn án wà l'ílè, l'etí òku ́.

Jesúù wà kó ònìyàn an lí èkó l'etíḁ

² Ó kpòwe àan fu kó an lí èkó lá iwun kpíkḁ, shí l'ínú èkó è ́, ó wà wí fú an ní:

³ «E retí shí e gbó: Ó d'ójó kàn, shí àròko kàn òde, shí ó lo l'óko, shí kó kée gbin òjè.

⁴ Yèé ó tó l'óko ́, ó kan irúgbìn an ́ kíkán, shí irúgbìn an ́ kàn án shubú si l'etí ònà, shí eye àán wa shà án je. ⁵ Òkàn án shubú si lí kpara òkúta líbi ilè kò tíná è. À yá wù, torí ilè kò kpò l'íbè. ⁶ Àmá yèé ojórùn dá ́, ó sun án, shí àan kpóó gbe, torí egùgù-u wan kò wólè rere.

⁷ Irúgbìn òmírìn án shubú si lí èérin egúgú an. À wù, shí egúgú an ́ katún wù, à gajú, shí à fún an kpa, shí a kò yóso eso. ⁸ Irúgbìn òmírìn án shubú jì lítá ilè rere. À wù, shí à dàgbà, shí à so rere. Òkàn án so eso ogbàn, òmírìn an ogóta, shí òmírìn án ré so eso ogórú.»

⁹ Jesúù ré wí fú an ní: «Òni yèé lí etí, shí e kó fu gbóràn ́, kó retí, shí kó gbó.»

Ké she shí Jesúù èè kpòwe àan fu wí ìyìn fí ònìyàn an le?

(Matiyèè 13.10-15, Lùúkì 8.9-10)

¹⁰ Yèé Jesúù kée dà nùkàn ùungbo ̀ni yèé wéj́á è si àan ́ gbo kánná ̀ma èyìn è méjílá an ́, à wà bèrè ná è ní, kó shàlàyé òwe àan ́ fú àan. ¹¹ Jesúù sè dáwùn fú an ní: «Òlórùn ti fú ìin yè an l'óre òfé, shí e fu ma iwun àrìyé èdá ti ijóba òrun àan. Àmá òwe ján èè kpa fu wí ìyìn fí ̀ni yèélèè an ni. ¹² Torí bój́í à na wà wòran ni, ká ma wà ríran, à sè na wà gbó ni, kó ma wà yé an, torí ká ma wáa kpìwàdà, shí Òlórùn kó fu èshè-è wan fu rà án^b.»

¹³ Jesúù wí fú an ní: «Òwe yèé ò kpa lá àròko ́, kò yé ìin rè? Bój́í òwe yè kò yé ìin ́,

^b4.12 Ìwé Esaï 6.9-10 (Esaïe 6.9-10)

bási iín ε kó ko ti she, shí òwe yèlèè an ó kpóó kó ko yóó yé iín gbà?

Jesúù wà shàlàyé òwe yèé ó kpa lá àròko kàn è

(Matiyèè 13.18-23; Lùúki 8.11-15)

¹⁴ Irúgbìn yèé àròko ó gbìn ó, iyìn Olórun ó ni. ¹⁵ Irúgbìn an ó kàn án shubú si l'etí ònà. Etí ònà ó jí oni yèé wà gbó iyìn Olórun àan ó, àmá Èshù^φ èè wáa yan iyìn ó kóò lí òkàn wan lí òbú. ¹⁶ Irúgbìn òmírìn án shubú si lí kpara òkúta. Ilè yèé wà lí kpara òkúta ó jí oni yèé wà gbó iyìn Olórun àan ó, shí àà gbà ú ùungbo inú dúndùn gbo l'èsèkésè è. ¹⁷ Àmá iyìn Olórun ó kèè yóó mú egùgù wólè rere l'ínú-u wan. Àà gbà ú gbó fí àsìkò kàn, shí bójí ojùunkpán wáa bá an, nù mí à wà dókpo fú an torí iyìn Olórun ó, àà sè ko ìgbàgbó wan jòó. ¹⁸ Irúgbìn òmírìn án ré shubú si lí èèrin egúgú an. Ilè egúgú ó jí oni yèé wà gbó iyìn Olórun àan ó, ¹⁹ àmá ìsèrè èké lá iwun ayé bibí an, ìfé lílí fí irò asán, shòròshoro ayé ùungbo iwun awù ara àan gbo èè kpánjú fú an yó, shí èè gba iyìn ó kóò lí òkàn wan, shí kèè tó yó fú èso kànjáán l'ínú ayé-e wan ró. ²⁰ Irúgbìn òmírìn án ré jì l'ílè rere. Ilè rere ó jí oni yèé wà gbó iyìn Olórun àan ó, shí àà gbà ú gbó è. Àà so rere: Òkàn an, àà so èso ògbàn, òmírìn an ògòta, shí òmírìn an, àà ré so èso ògorú.»

Jesúù kpòwe lá títílà

(Lùúki 8.16-18)

²¹ Shí Jesúù ré wà wí fú an ní: «A kèè dáná, shí ká mú dé l'ábé igbá, nù mí ká mú kpadí l'ábé idìsùn. Àmá íshi àà mú si líftá idánágú l'ókè déé ni. ²² Torí iwun kpóó yèé à mú dúkù ó láti wáa bó si lí gbaungba. Shí iwun kpóó yèé wà lí òkùkù ó láti wáa bó si lí ìmálè. ²³ Oni yèé lí etí shí ε kó fu gbóràn ó, kó retí, shí kó gbó.»

²⁴ Jesúù wà wí fú an ní: «E shóra ín lá iwun yèé iín èè wà gbó an ó! Torí iwàn yèé è lò fí ònìyàn an ó, nìí à ká lò fí iín è; shí à ká ré bù kún u fí iín. ²⁵ Torí oni yèé lí ó, à ká ré fú u gùlé, àmá oni yèé kò lí ó, odé yèé ó na lí ó, à ká ré gbà ú kóò ló è.»

Jesúù kpòwe lá irúgbìn yèé wù lára è è

²⁶ Jesúù ré wà wí fú an ní: «E fèé rí iwun yèé ijóba òrun ó jò ó! Àròko kàn lo kèè kán irúgbìn l'óko è. ²⁷ T'òsán t'òru ó, èè sùn, shí èè jí, shí l'irè yèèni ó, irúgbìn ó èè wù, shí èè wà dàgbà, kèè sè ma yebá ó ti jé gbà è.

²⁸ Ilè ó katún nìí èè she shí irúgbìn ó èè wù è: Lí àkpàshè ó, èkpòrò ó èè dàgbà, shí èè dikà, èè tú, shí kparí kparí ó, tútú ó èè gbó. ²⁹ Shí bójí ó gbó tán ó, àà mú gòmò fu dá u,

torí àsìkò òjè múmú s tó.»

Jesúù kpòwe lá irúgbìn yèé àà kpè lí mutádi è

(Matiyè 13.31-32; Lùúki 13.18-19)

³⁰ Jesúù ré wí fú an ní: «Ké bée mà n mú ìjòba òrun s fu dégbà lá fí iín ró le? Òwe yèésí à ká yò fu wéré lá le? ³¹ Ó wà baní irúgbìn kàn yèé àà kpè lí *mutádi* s ni. L'irè yèé à wà gbìn ún s, èè kékeré yò kpere irúgbìn yèé wà lí itálè ayé an s kpóó. ³² Àmá bójí à gbìn ú, shí ó wù s, èè dàgbà, shí egi è èè ga kpere egi yèé wà l'óko ògbà an s kpóó. Èè na akpá lílákún lílákún an, tíí shí eye àan àa kólé si l'ákpá è an.»

³³ Òwe kpíkpò unhnún bée an ní Jesúù kpa fu kédè iyìn rere s fí òniyàn an, torí iyìn s kó yò yé an è. ³⁴ Kèè wí iyìn kàn fú an, shí kó ma kpòwe. Àmá bójí ùungbo òma èyìn è an gbo-ó wa kèè dà àan dódó, èè shàlàyé òwe àan s fú an.

Jesúù dá èfù líle kàn dóro

(Matiyè 8.23-27; Lùúki 8.22-25)

³⁵ L'ójó yèèni lí àjàbà alé s, Jesúù wí fí òma èyìn è an ní: «Àa kó kaja lo lí àtàkè èkéjí odò s.»

³⁶ L'irè yè s, Jesúù ti wà l'ókò ojú omi s si, shí òma èyìn è án kò òniyàn an jòs, shí à kèè bá u, shí à sè jí lí ònà. Òkò ojú omi òmírìn án wà tìná an. ³⁷ Yèé à wà lílíta odò s lèkòò s, èfù líle kàn kàn shíshe, shí ó wà kpa omi dà l'ínú òkò ojú omi s, shí òkò s kàn kúnkún l'ómi. ³⁸ L'irè yèèni s, Jesúù wà l'èyìn l'ókò s, shí ó wà sùn, shí ó rò eríwo si. Òma èyìn è án jí u, shí à wà wí fú u ní: «Áyì Olùkó! Èe jí yèé àa wà wò kó rá s, kò jò òkàn fée ni?»

³⁹ Jesúù sè jí, shí ó kílè fí èfù s, shí ó wí fí òku s ní: «Ó tó! Gbé jéé!» L'èsèkésè s, èfù s dá dóro, shí iwun àan s kpóó sè dá tóó. ⁴⁰ L'èyìn bée s, Jesúù wí fí òma èyìn è an ní: «Ké she shí ojo-ó wà she ín tóbée le? Èe jí e kò lí ìgbàgbó kpèyí ná ni?»

⁴¹ Yèé à rí bée s, èrù bà án, shí à wà bèrè ná ara wan ní: «Òniyàn unhnún sí jí òni yèyí tíí shí èfù gbo òku gbo, àa gbóràn fú u le? »

5

Jesúù lé èmí búburú kòò lílíta ònikàn lí ilú Dekapólù

(Matiyè 8.28-34; Lùúki 8.26-39)

¹ Jesúù gbo òma èyìn è an gbo-ó mú ònà, shí à kèè tó lí àtàkè èkéjí òku s, lí itálè òni ilú

Jerasáà an. ²Yèé Jesúù wà dadì kòò l'ínú ɔkò ojú omi ɔ ján ònikàn bó ti lí korì, shí ó wa kpàdé è ni. Oni yèèni kò sí l'ákpáni, èmí búburú⁹ kàn wà bá u jà. ³Korì ɔ nìí ó mú she idìgbé è, shí ònikànjàán kèè yóɔ tó lá è, shí kó mú dè l'ókù, shí kó ma já u. Bí ó na jí èwàn, èè já u. ⁴Torí, tètè ɔ, àà ti mú èwàn si l'ówó kánná l'ésè fú u, shí èè já u. Ònikànjàán kèè yóɔ tó lá è. ⁵T'òsán t'òru l'irè kpóó ján èè wà reré lí èèrin isà an kánná l'ítá òkè an ni, èè wà dígbè, shí èè wà mú òkúta àan fu bàjé ara.

⁶Yèé ó mú Jesúù wòrí lèwa ɔ, ó sáré lo kèè kálè l'íwájú è; ⁷ó dígbè kunkun ní: «Jesúù, Dma Dìrún Gíga, ké dani kpò le? N fu Dìrún bè é, òjàre, máa dókpo fú um.»

⁸Iwun yèé she ɔ, Jesúù ti kpa ú lí àshe fí èmí búburú ɔ ní: «Sókò l'ítá ija yèé.»

⁹Jesúù bèrè ná è ní: «Bási èè ti jé ε?» Shí ó dáwùn fú u ní: «Àà kpè úm lí "iyebíye", torí àá kpò.»

¹⁰Shí ó wà bere òjàre ná Jesúù lí ma mídé ní, kó ma lé àan jìnà lá esèkè ibè.

¹¹L'íbè ɔ, ikpágu gúshù kàn án wà lí kpara òkúta àan l'ítá òkè, shí à wà jèun. ¹²Shí èmí búburú an ɔ kálè fí Jesúù ní: «Fú ni láyè, shí àa kó lo lí èèrin gúshù yèèni an, shí àa kó wòsi l'ínú wan.» ¹³Jesúù jé; shí l'ésèkésè ɔ, èmí búburú an ɔ sókò l'ítá ija ɔ, shí à sá kèè wòsi l'ínú gúshù an ɔ. Shí ikpágu gúshù an ɔ sáré kpìtikpìti kòò l'ítá òkè l'íbi à wà ɔ, shí à kèè tètèbète ara wan jì l'ódò, shí àan kpóó mila lí òbú. Iye gúshù yèé jì l'ódò an ɔ tó egbàá (2000) bée.

¹⁴Shí oni yèé wà ró gúshù an ɔ sá fàná ilé, shí à kèè wí iwun yèé à rí ɔ fí oni ilú an ɔ, kánná oni itóko àan. Yèèni ɔ, òniyàn án lo, shí ká kèè wo iwun yèé shelè ɔ. ¹⁵Yèé à tó l'édò Jesúù ɔ, à rí oni yèé èmí búburú wà bá jà tètè ɔ, shí ó ti wò èwù, shí ó jokó si. Èmí búburú kpíkpò yèé wà bá u jà tètè an ɔ kpóó ti sókò l'ítá è, shí ó ti dà l'ákpáni. Yèé òniyàn án rí u bée ɔ, èrù bà án. ¹⁶Oni yèé iwun ɔ shojú an ɔ ró iwun yèé shelè l'ítá eléèmi búburú ɔ gbo gúshù an ɔ gbo fí oni yèé wà bè an ɔ kpóó.

¹⁷L'íbè ɔ, òniyàn án wà shìkálè fí Jesúù ní: «Òjàre, sókò lí itálè-ε wa.»

¹⁸L'ásìkò yèé Jesúù wà wòsi l'ínú ɔkò ojú omi ɔ, ija yèé ó lé èmí búburú kòò l'ítá ɔ kálè fú u ní, ùun ε kó tìná è lo.

¹⁹Jesúù kò jé, shí ó wí fú u ní: «Ré lo l'ílé, líti irá ε àan, shí ó kèè wí iwun yèé Olúwa she fée àan ɔ kpóó, kánná yebá ó ti díròjú ε gbà ɔ fú an.» ²⁰L'íbè ɔ, ija ɔ sè fàná, shí ó kan iwun yèé Jesúù she fú u àan ɔ wíwí kárí esèkè ilú Dekapólù.* Shí yèé oni ilú an ɔ

*5.20 Àlàyé Dekapólù ɔ nìí jí ilú maá kpakpò è

gbó iyìn yèé ó wà wí an ́, ó bo àan kpóó, shí à òrun gbè.

Jesúù tán arùn fí olobìnrin kàn, shí ó ré jí ́ma Jayirisì dide

(Matiyè 9.18-26; Lùúki 8.40-56)

²¹ Jesúù wòsi l'ínú ́kò ojú omi ́, shí ó ré wá lí àtàkè l'íbi à ti è. Ó wà l'etí odò ́ si, shí òkùkù òniyàn án wa run bò ú. ²² L'íbè ́, ògán ilé ìkpàdé kàn yèé àà kpè lí Jayirisì ́ wá, shí ó fò kálè l'íwájú Jesúù, ²³ ó wà shìkálè fú u lí ma midé, shí ó ní: «Kò rɔ ́ma ùm olobìnrin kékeré ́, shí ó wà sekpá ikú. Òjare, wá, shí o wáa mú ́wó si l'ítá è, shí arùn ́ kó tán fú u, shí kó gbé lí àyè.»

²⁴ Jesúù sè fàná ùngbèègbo, shí òkùkù òniyàn án kó tùù tìná è, shí àà wà she krìkrì, shí àà wà gbà ná è lí òtán lí òsìn.

²⁵ Olobìnrin kàn wà lí èérin èrò ́, shí ó wà run arùn èjè, shí èjè èè wà ònu l'ára è ti l'òdún méjilá nìí, shí kèè dá dóro láyé. ²⁶ Ó ti reré gbà l'ówó àshìshé ilé ìwòsàn kpìkpò kpìkpò, tíí shí à fu ú jiyà. Ó ná owó è kpóó si l'árùn ́, ítán shí arùn è kò sè san, bí kò jí kó ré wà le gùlé. ²⁷⁻²⁸ L'íbè ́, ó gbó kiki Jesúù, shí ó wí l'ínú ́kàn è ní: «Bójí ò yóó shagbóra shí ò mú ́wó kan èwù è, arùn um è kó tán.» Yè she ́, ó la ogu ́ lo, shí ó kèè mú ́wó kan èwù-u Jesúù l'èyìn.

²⁹ L'ídì è ́, èjè yèé wà ònu l'ára è ́ sè dá dóro, shí ó rí ní ùún dà l'ákpáni. ³⁰ L'èsèkésè ́, Jesúù rí mà ní àmí kàn fùdá kòò l'ára ùun. Shí ó wòran wéjá kpàdé lí èérin ogu ́, shí ó bèrè ní: «Lèé fu ́wó kan èwù um le?»

³¹ Shí ́ma èyìn è án dáwùn fú u ní: «Wòò katún ò rí yebá òniyàn án kpò tó, shí à wà fún è má lí òtán lí òsìn ́, shí ò ré wà bèrè ní, lèé mú ́wó kan ùun nù.» ³² Àmá Jesúù wòran wéjá kpàdé, shí kó rí ́ni yèé she bèè ́. ³³ L'íbè ́, ojo-ó kan olobìnrin ́ shìshe, shí ó wà wán kpàkpàkpà, torí ó ti ma iwun yèé shelè l'egi ara è è. Shí ó kèè fò kálè l'íwájú Jesúù, shí ó shàlàyé yebá ó ti she gbà ́ kpóó fú u. ³⁴ Jesúù sè wí fú u ní: «Óma ùm! Ìgbàgbó èè she, shí arùn é tán ni. L'íshàí ́, lo ùngbo tútù gbo, shí akpáni kó gbé fée tíí lo.»

³⁵ Ìyìn yè nìí Jesúù wà wí, shí ònikàn án ti l'ílé ògán ilé ìkpàdé ́ wá, shí à wà wí fí ògán ́ ní: «Óma èè ti kú, ké she shí ò wà kún Olùkó ́ l'òrun ró le?»

³⁶ Jesúù gbó iyìn yèé à wà wí ́, ítán shí kò tuntún ná an, àmá ó wí fí ògán ilé ìkpàdé ́ ní: «Èdùn kó ma dá è. Fèè ti gbàgbó.» ³⁷ Yèèni ́, Jesúù kò bi shí ònikàn kó tìná è, bí kò jí Piyèè ùngbo Jàákì gbo kánná ́manà è Jàán^o. ³⁸ Yèè à tó l'ílé ògán ilé ìkpàdé ́, Jesúù rí

yebá ònìyàn án wà dígbé, shí à wà sun ɔkún wòò wòò gbà è. ³⁹ Ó wɔ inulé ɔ lo, shí ó wà bèrè ná an ní: «Ké she shí è wà fò kpalè, shí è wà sun ɔkún tóbèè le? Ɔma ɔ kò kú u, ó wà sùn ni.»

⁴⁰ Àmá à wà fu ú fu she elèèrín-mèrín. L'íbè ɔ, ó lé ònìyàn kpóó fùdá, shí ó kpe ibalóma ɔ ùungbo inà è gbo kánná ɔma èyìn méta yèè tiná è an ɔ, shí ó wòsi l'íbi à té ɔma ɔ si è.

⁴¹ Shí ó fán ɔwɔ ɔma ɔ bàni, shí ó wí lí èdè-e wan ní: «*Talitá kùùm.*» Àlàyé è nìí jí: «Ɖmàkídan! Ñ wà wí u fée ní, o dide.»

⁴² L'ésèkésè ɔ, ɔmàkídan ɔ sè dide, shí ó kàn rínrìn, torí ó ti l'ódún méjìlá. Yèè oni yèè wà l'íbè an ɔ rí bée ɔ, ó bo àan kpóó, shí à derun gbè. ⁴³ Àmá Jesúù kilò fú an, shí ó ní: «Èdá kó ma gbó u l'órun ín!» Shí ó ní ká fú ɔmàkídan ɔ lí ije, shí kó je.

6

Jesúù lo lí Nasaréti

(*Matiyéè 10.5-15; Lùúki 9.1-6*)

¹ Jesúù sòkò l'íbè, shí ó lo lí ilú è*. Shí ɔma èyìn è án sè lo ùungbèègbo. ² L'ójó imíra ɔ, Jesúù lo l'ílé ikpadé-e wan^o, shí ó wà kó ònìyàn an lí èkó. Ònìyàn kpíkpo wà bè, shí à wà retí èkó è, ó bo án, shí à wà wí ní: «Bisí ó kó iyìn yèèni an ti le? Lèè ko fú u lí òye unhún bée, kánná agbóra yèè ó lí, shí ó wà fu she iwun bisán l'óríshi l'óríshi àan ɔ nù? ³ Kò ka shi agbégi ɔ nìí ni, ɔma Maríyà^o, shí ó jí ɔmanà-a Jàákì gbo Josée gbo, kánná Jùúdi ùunri Simó? Éé jí ɔmanà è an l'ólobìnrin kò sí ùungbo ni gbo líbibí ni?»

Shí Jesúù di òkúta ikòsè fú an. ⁴ L'íbè ɔ, ó wí fú an ní: «L'ídi kpóó ján àà lí ìteríba fí alágbàwí Ɖlòrun^o ni, àmá bójí ó tó lí ilú è, l'ójúlé è kánná l'inulé è ɔ, a kèè tó bu ikpò fú u ró.»

⁵ Kò yóo she iwun bisán kànjáán l'íbè, bí kò jí àkùnrun kakara méjì kàn yèè ó mú ɔwɔ si lítá, shí ó tán arùn fí an è. ⁶ Shí ó bo Jesúù yèè a kò gbà ú gbó è. Ó sòkò l'íbè, shí èè wà gbà lí itóko yèè kárí bè an ɔ, shí èè wà kó ònìyàn an lí èkó.

Jesúù be Jeunkú è méjìlá an ɔ lo lí ilú an

(*Matiyéè 10.5-15, Lùúki 9.1-6*)

⁷ Ó kpe Jeunkú è méjìlá an ɔ, shí ó bè án lo méjì méjì. Ó fú an lí àshe, shí ká fu lé èmí

*6.1 Ilú Nasaréti nìí à wà wí iyìn lá è.

búburú⁹ an lo. ⁸ Shí ó kpa ú lí àshe fú an ní: «Bójí è l̀kòò, e máa baní òkànjáán, bí kò jí òkpá. E máa baní òje, e máa baní àkpò, e máa baní owó si lí àkpò owó iín an. ⁹ Àmá e b̀ batà, shí e s̀ gbé lí ènù òbú yèè è ti wò si è.»

¹⁰ Jesúù ré wí fú an ní: «Bójí è tó lí ilú kàn, shí ojúlé kàn gbà ín lí àlejò, e gbé l'íbè tífí fu d'irè yèè iín ε kó tikòò lí ilú. ¹¹ Àmá bójí òni ilú kàn án kò, shí a kò gbà ín, shí a kò s̀ ré retí iýìn ín ni, e gban ilè kòò lá esè ín an, shí e s̀kò lí ilú. ε kó jí òjèèrì fú an ní òkàn kò shejò iín, yèè b̀ ó b̀ fú an*.»

¹² Jeunkú an ó lo, shí à kèè kédè fí òniyàn an ní ká ronúkpiwàdà. ¹³ L'íbè ó, àà lé èmí búburú kpíkpò, àà ku ekpo fí àkùnrun kpíkpò, shí àà tán arùn fú an.

Eròdì gbo Jesúù gbo.

(Matiyè 14.1-2, Lùúkì 9.7-9)

¹⁴ L'irè yèèni ó, olulú Eròdì gbó iwun yèè Jesúù wà she àan ó, torí kiki è nà kárí òdì kpóó, shí ònikàn án wà wí ní: «Jàán ⁹ Awemi nì jí dide kó lí èèrin òkú an è; iwun yèè she shí ó l'ágbóra, shí ó wà fu she iwun bisán an ó nì.»

¹⁵ Shí olòmírìn an ní: «Elí⁹ ni, shí olòmírìn an ré wà wí ní, ó jò òkàn lí èèrin alágbàwí òlórùn⁹ yèè ti gbé líbibí wáa lo an è.»

¹⁶ Yèè Eròdì gbó iwun yèè òniyàn án wà wí lá Jesúù ó, ó ní: «Jàán Awemi yèè òn be òniyàn an lo, shí à kèè dériwo è ó, ùun nì ré jí dide kòò lí èèrin òkú an è.»

Ikú Jàán Awemi.

(Matiyè 14.3-12, Lùúkì 3.19-20)

¹⁷ Ó wí bèè, torí ùun Eròdì ó nì ti be s̀ja àan lo, shí à kèè mú Jàán kàn lí èwàn, shí à mú dè, torí Erodiádi è. Erodiádi ó jí aya òmanà è Filípù, shí Eròdì gbà ú ló è, shí ó lí u.

¹⁸ Ó she bèè, torí Jàán èè ti wí fú u ní: «O kò láti gba aya òmanà ε.»

¹⁹ Shí torí yèè Jàán wí bèè ó, Erodiádi mú iwun Jàán si l'ínú, shí ó wà wo yebá ε ko ti she gbà, shí kó kpa ú kúkú ó, àmá kò rí ònà. ²⁰ Iwun yèè she ó, Eròdì èè lí òbèrù fí Jàán, torí ó mà ní, ó jí òniyàn míma, òniyàn òlógangan kàn, shí kèè bi lá è. Bójí ó wà retí iýìn

* **6.11** Yèè òbèlìshé Jesúù án gban ilè kòò lá esè wan ó, à wà mú díye ní, òkàn kò tó da àan kpò ùungbo ilú yèèni gbo ró, ó s̀ na jí ilè ilú wan yèè tamá esè àan ó, àan gbàn ún si l'ílè fú an.

Jàán, kèè ma yebá ε kó ti she gbà ́, ítán shí éè sè wù ú, shí kó retí iyìn è.

²¹ Àmá ó wa d'ójó kàn, shí Erodiádì rí ònà yèé ε kó gbà, shí kó fu kpa Jàán kúkú è. L'ójó yèèni ́, olulú Eródì wà jódún ój ́ bíbí è, shí ó kpe òniyàn an l'óríshi l'óríshi lí àkpèje. Ó kpe igbèlèyìn è an, ògágu àan, kánná ijòyè ti esèkè-e Galíli an kpóó. ²² L'írè yèé à wà l'ínulé, shí à wà jeun ́, óma Erodiádì olobìnrin ́ wòsi l'ínulé ́, shí ó kàn jíjó; shí ijó ́ dùn ná Eródì kánná oni yèé wà jeun l'íbè an è. Yèèni ́, olulú ́ wí fú u ní: «Bere iwun yèé wù é an ́ kpóó ná um, shí n fú ε.»

²³ Shí ó ré búra fú u ní: «Nkànjáán yèé è sho bèrè ná um ́, mà n fú ε línì, bí ó tè na jí ìdájì ijoba ùum.»

²⁴ Omàkídan ́ sè fùdá, shí ó kèè bá ìnà è, shí ó wà bèrè ná è ní: «Ké ò bá bèrè le?» Shí ìnà è sè dáwùn fú u ní: «Bèrè ní ká dériwo Jàán Awemi fú ùun.»

²⁵ L'ésèkésè ́, omàkídan ́ sáré kèè bá olulú ́, shí ó wà wí fú u ní: «N wà wò shí ká dériwo Jàán Awemi, shí ká gbé u si l'ínú àwò teerere kàn wá fú um l'ísíin.»

²⁶ Yèé olulú ́ gbó bée ́, ó kúra fú u. Àmá torí àlé yèé ó búra fu ta fí omàkídan ́ l'ójú àlejò an ́, ó shòro fú u, shí kó kò iwun yèé óma ́ wà bèrè ná è è. ²⁷ L'ésèkésè ́, ó be sója è kàn lo ní, kó kèè dériwo Jàán wá. Shí sója ́ sè fàná lo l'ílé èwàn ́, shí ó kèè dériwo è.

²⁸ Ó gbé eríwo ́ si l'ínú àwò teerere kàn wá, shí ó gbé u fí omàkídan ́, shí omàkídan ́ sè gbà ú, shí ó gbé u lo fí ìnà è.

²⁹ Yèé óma èyìn Jàán án gbó iwun yèé shelè ́, à kèè gbé òkú ́ kèè rì.

Jesúù fú òniyàn egbèrú merú lí ije l'ílé òsa

(Matiyèè 14.13-21, Lùúki 9.10-17, Jàán 6.1-15)

³⁰ L'éyìn bée ́, Jeunkú⁹ an ́ ré wá l'édò è, shí à ró àbò iwun yèé à she àan ́, kánná èkó yèé à kó òniyàn an ́ kpóó fú u. ³¹ L'ásìkò yèèni ́, òniyàn án kpò l'íbè, shí à wà she àyòwá àyòbò, títi shí ayè kàn kò tó sí fú an, shí ká fu jeun ró. Shí Jesúù wí fú an ní: « E wá, shí àa kó sòlò lí ìdì jíjì, l'íbi ònikàn kò sí ́, shí e kèè míra odé.»

³² Shí ùungbo Jeunkú an ́ gbo-ó wò òkò ojú omi kàn, shí à fàná lòkòò l'íbi ònikàn kò sí ́, shí ká kèè gbé àan dódó. ³³ Àmá òniyàn kpíkpò rí an l'ásìkò yèé à wà lòkòò ́, shí à sè mà án; shí à dide ti lí ilú yèé wà l'ésèkè bè an ́ kpóó, shí à sáré l'ésè shúwájú wan lo l'íbi à lòkòò è. ³⁴ Yèé Jesúù dadì kòò l'ínú òkò ojú omí ́, ó rí shí òkùkù òniyàn án kó tùù wá, shí iwun wan án shàánù l'ójú è, torí à wà baní àgùtàn yèé kò lí olùshó an è ni. L'íbè ́, ó kàn án kíkó lí èkó lítá iwun kpíkpò. ³⁵ Yèé ój ́ ti lo ́, Jeunkú an ́ sómá è, shí à wà wí fú

u ní: «Líbi àá wà ́ jìnà lá ilú mà, shí ɔ́j ́ ko tí ré wà bo ojú. ³⁶ Wí fí ònìyàn an ní ká lo, torí ká yá tó lí ìtóko àan gbo ilú yèè sómá bibí an ́ gbo, shí ká kèè ra ìje je.»

³⁷ Jesúù d́wùn fú an ní: «Ìin katún an, e fú an lí ìje, shí ká je.» Shí à wà bèrè ná è ní: «Olùkó, ò wà wò shí àa kó mú owó ishé ɔ́j igboó (200) fu ra ìkèti gbígbe fú an, shí ká je rè?»

³⁸ Shí ó bèrè ná an ní: «Ìkèti gbígbe meló è lí le? E lo kèè wò ú kárí.» Shí à sè lo kèè wò ú, shí à wáa wí fú u ní: « Àá lí ìkèti gbígbe merú kánná eja méjì.»

³⁹ L'íbè ́, Jesúù wí fú an ní: «E wí fí ònìyàn an, shí ká jokó lí ìkpágu lí ìkpágu, líítá koríko tútù an lo.»

⁴⁰ Shí à sè kèè wí fí ònìyàn an, shí à jokó lí ìkpágu lí ìkpágu lo. Ìkpágu kàn án jí ònìyàn ɔ́gɔ́rú ɔ́gɔ́rú, shí òmírìn án jí ònìyàn maálélógójì maálélógójì. ⁴¹ Jesúù gba ìkèti gbígbe merú an ́, ùungbo eja méjì an ́ gbo, ó gbé ojú l'ókè, shí ó d́kpé fí ɔ́lórún. L'éyìn bèè ́, ó kpín ìkèti gbígbe àan ́, ó mú fí Jeunkú è an, shí ó ní ká kpín u fí ònìyàn an. Jesúù sè ré kpín eja méjì an ́ bèè rèèró.

⁴² Àan kpóó jeun, shí à yó tíí shí ó ré b̀.

⁴³ Shí ìbèlìshé è aán tale ìkèti gbígbe kánná eja yèè à je b̀ an ́ kpóó kpakp̀, tíí shí ó kún agbàn méjìĺ. ⁴⁴ Olokìnrin egbèrú merú nìí jeun l'íbè l'ɔ́j yèèni è.

Jesúù rìn líítá omi

(Matiyè 14.22-33, Jàán 6.16-21)

⁴⁵ Shí Jesúù sè wí fí ɔ́ma èyìn è an ní, ká ẁsi l'ókò ojú omi ́ l'ésèkésè, shí ká shúwájú ùun l̀kòò lí àtàkè èkèjì òku yèè wà l'érè-e ilú Betisayidáà ́, l'ásìkò yèè ùun katún, ùun e kó wà ré ìkpágu ònìyàn an lo è. ⁴⁶ L'éyìn yèè ó ró an lo dáb̀ ́, ó gu òkè kàn lo, shí kó kèè gbàdúwà.

⁴⁷ L'írè yèè ɔ́j ́ wà bo ojú ́, ɔ́kò ojú omi ́ ti wà lí èérin-mèérin odò ́ l̀kòò, shí ó bo Jesúù ùun òbú l'ílè. ⁴⁸ Shí ó rí ní ɔ́kò ́ shòro tíí fí ɔ́ma èyìn è an, torí èfù ́ ròdì fú an, shí ó wà rìn omi ́. Lí àár̀ kùtùkùtù yèè ilè kò má tán ́, Jesúù wà rìn líítá omi ́ l̀kòò l'éd̀ wan, shí ó wà wò kó yà án.

⁴⁹ Yèè à rí shí ó wá rìn líítá omi ́ lèwa ́, à déní m̀m̀ ni, shí à kan igbe dídá. ⁵⁰ Torí àan kpóó rí u lèwa, shí èr̀ bà án. Àmá l'ésèkésè ́, Jesúù wí fú an ní: «E fu ɔ́kàn balè, Wòm ni, e máa shojo! »

⁵¹ Yèèni ́, ó wɔ́ ɔ́kò ojú omi ́ bá an, shí èfù ́ sè dá tóó. L'íbè ́, ó kún ɔ́run b̀ fú an.

⁵² Iwun yèè she ́ nìí jí, iwun bisán ti ìkèti gbígbe an ́ kò yé an ná, torí ɔ́kàn wan le.

Jesúù tán arùn fí àkùnrùn kàn an l'èsèkè Jenesaréti

(Matiyè 14.34-36)

⁵³ Jesúù gbo òma èyìn è an gbo-ó kajá odò ó, shí à tó lí itálè Jenesaréti. Shí à so òkò ó si l'íbè. ⁵⁴ Yèè à dadì kòdò l'ínú òkò ojú omi ó, òniyàn án rí Jesúù, shí l'èsèkèsè ó, à mà ú.

⁵⁵ Shí à sáré lo wéjá wéjá, shí à kèè gbé àkùnrùn yèè wà l'èsèkè bè an ó si l'ítá itésùn wan wá fú u. Bójí à yó gbó ní ó tó l'idikàn, àà sè gbé àkùnrùn an lo fú u. ⁵⁶ L'íbi Jesúù èè lo àan ó kpóó ó, lí ilú an nùmí lí itóko àan ó, òniyàn an àà gbé àkùnrùn an wá lí ita, shí àà kálè fú u ní, kó jé shí àkùnrùn an ká mú òwó kan etí èwù è. Àkùnrùn yèè yó mú òwó kan etí èwù è an ó kpóó sè dà l'ákpáni.

7

Jesúù wà wí iyìn lá àshà ibílè títétíté Jùú an

(Matiyè 15.1-9)

¹ L'ójó kàn ó, òma egbé-ε Farísi^φ an gbo akòwé òfin kàn an gbo-ó ti lí Jerusalémù, shí à wáa kó ara wan jo l'édò Jesúù. ² À rí ní òma èyìn Jesúù kàn an kò we òwó yebá ó ti wá lí àshà Jùú an ó, shí à wà jeun.

³ Lí èyító ó, òma egbé-ε Farísi an kánná Jùú^φ yèè bò an ó lí àshà kpíkpò, àshà títétíté-ε wan ni. A kèè jeun l'ári we òwó, shí kó má. ⁴ Bójí à bò ti l'ójá wá ó, a kèè jeun l'ári she orò àwè má wan. À ré lí àshà òmírìn an, shí àà she baní: igbá an, kòlòbó an kánná ikòkò irin àan wíwè ni.

⁵ Shí òma egbé-ε Farísi kánná akòwé òfin yèè wá l'édò Jesúù an ó wà bèrè ná è ní: «Ké ko she shí ibèlìshé ε àan kò wà yin òfin títétíté wa àan, shí àà wà jeun l'ári we òwó le?»

⁶ Jesúù dáwùn, shí ó wà wí fú an ní: «Ìn òniyàn olíwà ibòlè an, èyító alágbàwí Olórun^φ Esaí^φ ti wí lá iín ni. Ó wí si lí iwé è ní:

"Aro yèè wà yìn úm l'órun l'ákpò,

àmá òkàn è jìná lá um.

⁷ Àà wà sìn úm l'ásán ni.

Iwun yèè she ó, àà rọgba lá èkó òniyàn an,

shí àà mú kpe òfin Olórun^φ,

shí àà wà kó ònìyàn an línì^c."

⁸ Èyító alágbàwí Ọ́lórún Esaí ti wí lá iín ní: "*Ìn èè ta òfin Ọ́lórún s l'ésè, shí iin èè wà tìná òfin ònìyàn an*".»

⁹ Ó ré wí fú an ní: « Ìn èè kó òfin Ọ́lórún s jòs, torí e rọ́gba lá àshà títétíté iín an, shí ó jí è wà she iwun rere n'shé? ¹⁰ Lí èyító s, Moyísì^o ti wí ní:

"Sá fí iba èè gbo inà e gbo".

Shí ó ré wí ní:

"Oni yèè e kó ré fí iba è, nù mí inà è s, ká kpa ú kúkú^d."

¹¹ Àmá iin yè an s, iin èè wà kó ònìyàn an lí èkó ní, bójí ònikàn wí fí iba è, nù mí inà è ní: «Iwun yèè n lí shí n bá fu she ìrànłwó fée s, "*Kwobàan ni!*" àlàyé è jí "òyà Ọ́lórún", oni yè kò she sélè. ¹² L'íbè s, iin èè ní kò tó she kpàtàkì, shí kó she ìrànłwó fí iba è, nù mí inà è ró. ¹³ Bójí è wà she bée s, e mà ní, è wà gbé àshà títétíté iín an, shí è wà fu kpa iyin Ọ́lórún s ré gbà l'ínú èkó yèè è wà kó ònìyàn an s ní. È sè ré wà she iwun òmírìn kpíkò an bée.»

Iwun yèè èè fu ònìyàn gbinrínrín l'ójú Ọ́lórún s

(Matiyè 15.10-20)

¹⁴ Jesúù ré kpe ikpágu ònìyàn an s, shí ó wí fú an ní: «Ìn kpóó, e retí shí e gbó iyin yèè n wà n wí s, shí kó yé iín rere. ¹⁵ Kò shi iwun yèè ònìyàn èè je si l'ínú s, nìi èè fu ú gbinrínrín l'ójú Ọ́lórún è. Bí kò jí iwun yèè èè ti l'ókàn è fùdá è. [¹⁶ Oni yèè lí etí, shí e kó fu gbóràn s, kó retí shí kó gbó.]»

¹⁷ L'èyìn yèè Jesúù sókò lí èérin ikpágu ònìyàn an, shí ó wólé lo s, oma èyìn è án bèrè ná è ní, kó shàlàyé òwe yèè ó kpa l'ísíin s fú àan, shí àan kó gbó. ¹⁸ Jesúù dáwùn fú an ní: «Èé jí iin katún an, è fé ìràánmà kù ni! E kò mà ní iwun yèè ònìyàn èè je si l'ínú s, kèè fu ú gbinrínrín l'ójú Ọ́lórún rè? ¹⁹ Torí iwun yèè ònìyàn èè je s kàn kèè lo l'ókàn è, bí kò jí l'ínú è, shí èè sè fùdá l'irè yèè èè lo l'èyinde è.» Jesúù wà wí bée, torí kó mú díye fú an ní, ònìyàn èè yó je ije kpóó. ²⁰ Ó ré wí fú an ní: «Iwun yèè ti l'ókàn ònìyàn fùdá s, ùun nìi èè fu ú gbinrínrín l'ójú Ọ́lórún è. ²¹ Torí ti l'ínú okàn ònìyàn nìi isèrè kú isèrè an èè fùdá ti

^c7.6-7 Ìwé Esaí 29 : 13 (Esaie 29 : 13)

^d7.10 Ìwé ìrìn àjò 20:12, 21:17, Ìwé òfin méjì 5:16 (Exode 20:12, 21:17, Deutéronome 5:16)

è. Ìsèrè yèèni an ní èè she, shí ònìyàn èè shàlùwá, èè sholè, èè kpa ònìyàn, ²² èè gba aya aláya nùmí ɔkɔ ɔlɔkɔ, èè lí ojú gúgù, èè shìkà, èè ré ɔnikéjì è je, èè she ìseko, èè jowú, èè shìkpèríkɔ, èè she ìgbéraga, shí èè she iwun àrìjìná. ²³ Iwun shínshinrìn yèèni an kpóó ́, l'ínú ɔkàn ònìyàn ní èè ti, shí èè sè fu ú gbinrínrín l'ójú ɔlórún è.»

Olobinrin kèunfèrí kàn gba Jesúù gbó

(Matiyèè 15.21-28)

²⁴ L'èyìn bée ́, Jesúù sókò l'íbè, shí ó lo l'ésèkè ìlú-u Tî. Yèé ó tó ́, ó wòsi l'ínulé kàn, shí kò sè wà wò shí ònikàn kó mà ní ùún wà bè, àmá kò yó mú ara è dúkù, ²⁵ torí ìtáshì kàn wà lí ìlú ́, shí èmí búburú⁹ wà bá ɔma è l'ólobinrin jà, ó gbó ní Jesúù wà l'íbè, shí l'ésèkésè ́, ó lo kèè fò kálè l'íwájú è, ²⁶ shí ó wà dójàre fú u ní, kó wa lé èmí búburú ́ kòò l'ítá ɔma ùun. Ìtáshì ́, kò shi Jùú an; ó ti l'ésèkè ìlú-u Fenisî yèé wà lí ìtálè Sirî è.

²⁷ Jesúù dáwùn fú u ní: «Jòs shí ɔma kékeré an ká jeun, shí ká yó ítánná, torí kò sà̀n shí ká gbè ìje ɔma kékeré an sɔ fí ajá an.»

²⁸ Ìtáshì ́ dáwùn fú u ní: «Bée ni Olúwa! Àmá ó wà bée fèè, ítán shí ajá yèé èè wà l'ábé-ε táfù an ́, àà tẹ̀ máa sha ìje odé odé yèé èè gbàn dānu kóò l'ówó ɔma kékeré an ́ je mà!»

²⁹ L'íbè ́, Jesúù wí fú u ní: «Torí ìyìn yèèni yèé ò wí ́, ko ré lo l'ílé ε, èmí búburú ́ ti sókò l'ítá ɔma èe.» ³⁰ Shí ìtáshì ́ sè ré lo. Yèé ó tó l'ílé ́, ó rí ɔma è, shí ó sùn si l'ítá aní, shí èmí búburú ́ ti sókò l'ítá è.

Jesúù tán arùn fí adetí kàn yèé ré kú ikpán ́

³¹ L'èyìn bée ́, Jesúù sókò l'ésèkè ìlú-u Tî, shí ó gbà lí Sidó̀n; ó ré wá l'etí òku Galíli, shí ó la esèkè ìlú Dekapólù kaja. ³² Yèé ó tó l'etí̀dò ́, à gbé adetí kàn wá fú u. Adetí ́, kèè máa wí ìyìn rere. L'íbè ́, à wà dójàre fí Jesúù ní, kó mú ɔwó si l'ítá è, shí kó fu tán arùn fú u. ³³ L'íbè ́, Jesúù fà ú kóò lí èèrin ìkpágu ònìyàn an ́, shí à lo lí dede. Ó mú ɔmalówó b̀ l'etí è an, ó tutó, shí ó mú kan ikpán è, ³⁴ ó gbé ojú l'ókè, ó mí kanlè, shí ó wí lí èdè-e wan ní: «Éfátà!» Àlàyè è sè jí: «Etí, o shí.»

³⁵ L'ésèkésè ́, etí è an shí, shí okù ikpán è tú, shí ó sè kan ìyìn wíwí rere. ³⁶ Jesúù kò fí ɔni yèé iwun àan ́ shelè l'ójú wan ́ ní: «E máa wí u fí èdá.» Àmá yebá ó na wà kilò fú an tó ́, bée ján à sè wà wí u l̀kòò ni. ³⁷ Ó bo ònìyàn kpóó kaja, shí à wà wí ní: «Iwun yèé èè she àan ́ kpóó èè sà̀n. Èè she shí adeti an àà gbóràn, shí akúkpán an àà ré wí ìyìn!»

8

Jesúù fú òniyàn egbèrú mírin lí ìje

(Matiyèè 15.32-39)

¹ Ó ré di ọ́jọ̀ kàn, shí òkùkù òniyàn án kèè shajọ̀ si l'édò Jesúù. Yèé iwun yèé à ká je ọ́ kàn kò sí ọ́, Jesúù kpe ọ́ma èyìn è an, shí ó wí fú an ní: ² « Iwun ọ́ni yèé an ka shòròjú l'ọ́jú um ya! Torí ti lí ìjéta nì à ti wà ùungbo Wòm gbo è, shí ìje kànjáán kò sè sí ló an shí ká je. ³ Bójí ò ré an lo l'ílè l'ébi ọ́, àmí ẹ̀ kó dá an lí ònà, torí àan kpríkpò ti lí ìdì jíjì.»

⁴ Shí ọ́ma èyìn è án dájwùn fú u ní: « Bisí bée nì à ká ọ́ rí ìje fú an, shí ká je, shí ká yó l'ékikan yèé le? » ⁵ Shí Jesúù bèrè ná an ní: « Ìkètì gbígbe meló wà ló íín le? » Shí à dájwùn fú u ní: « Méje. »

⁶ L'íbè ọ́, ó wí fí òniyàn an ní, ká jokó l'ílè lo, shí ó gba ìkètì gbígbe méje àan ọ́, shí ó dókpe fí Ọ́lórùn, ó kpín an, shí ó mú fí ọ́ma èyìn è an ní, ká kpín un fí òniyàn an. ⁷ À ré lí eja kékeré kékeré kàn an si l'íbè. Shí Jesúù gba eja àan ọ́, shí ó dókpe fí Ọ́lórùn, shí ó mú fú an ní, ká kpín un kánná èn. ⁸ Àan kpóo jeun, shí à yó, tí tí shí ó ré b̀, shí ọ́ma èyìn Jesúù án tale àjekùb̀ an ọ́ kpóo kpakp̀, tí tí shí ó kún agbàn méje. ⁹ Òniyàn yèé gbé l'íbè an ọ́ tó egbèrú mírin bée (4000). Shí yèé à jeun dáb̀ ọ́, Jesúù ní ká lo nígàyí. ¹⁰ L'ésèkésè ọ́, ó sè ẁsi l'ókò ọ́jú omi ọ́ ùungbo ọ́ma èyìn è an gbo, shí à lo l'ésèkè ìlú Damanutàà.

Ọ́ma egbé-ẹ̀ Farísì án bèrè ná Jesúù ní, kó she iwun bisán kàn fí àan

(Matiyèè 16.1-4, Lùúkì 12.54-56)

¹¹ Ọ́ma egbé-ẹ̀ Farísì⁹ án wa bá Jesúù, shí à wà she àránh̀jìyàn ùungbèègbo, torí ká de kpòlò fú u. L'íbè ọ́, à wà bèrè ná è ní, kó she iwun bisán kàn yèé ẹ̀ kó ti l'ókè òrun wá ọ́ fí àan.

¹² Yèé Jesúù gbó ìyìn yèèni ọ́, ó mí kanlè, shí ó wí fú an ní: «Ké she shí ìran yèé aán wà bere iwun bisán le? Lí èyító ọ́, ò wà wí u fí íín ní, a kò kó rí iwun bisán òbú tookpokpo.»

¹³ L'èyìn bée ọ́, ó kò ọ́ma egbé-ẹ̀ Farísì an j̀ó, shí ó ẁsi l'ókò ọ́jú omi ọ́, shí ó sè ferí fí àtàkè èkéjì odò ọ́.

Jesúù wà wí ìyìn lá iwúkà ọ́ma egbé-ẹ̀ Farísì an kánná ti Eródi

(Matiyèè 16.5-12)

¹⁴ Ọ́ma èyìn Jesúù án gbàgbé, shí a kò baní ìkètì gbígbe, ìkètì gbígbe òbú tookpokpo

ján wà ló an l'ínú ɔkò ojú omi ɔ ni. ¹⁵ Shí Jesúù kilò fú an ní: «E shóra ín lá iwúkà ti ɔma egbé-ε Farísì^φ an, kánná ti Eródi^φ.»

¹⁶ Shí ɔma èyìn an ɔ sè kan àránjìyàn shíshe bá ara wan, torí ikètì gbígbe yèé a kò baní è. ¹⁷ Shí Jesúù ríran si lí ìyìn yèé ɔma èyìn è án wà wí ɔ, shí ó bèrè ná an ní: «Ké she shí è wà jìyàn bá ara ín torí ikètì gbígbe yèé e kò baní ɔ le? Kò yé iín ná rè? Éε jí è fé iràánmà kù ni? Ké she shí ɔkàn ín le tó béè le? ¹⁸ È lí ojú ítán shí e kò wà ríran. È lí etí ítán shí e kò wà gbóràn. E kò jáyè rè? ¹⁹ Yèé n̄ kpín ikètì gbígbe merú fí òniyàn egbèrú merú (5000) shí à je ɔ, agbàn meló àjekùbò an ɔ kún, shí è kó lo le?» Shí à dāwùn ní: «Méjilá.» ²⁰ Shí ó ré bèrè ná an ní: «Shí yèé n̄ kpín ikètì gbígbe méje fí òniyàn egbèrú mírin (4000) ɔ, agbàn meló àjekùbò an ɔ kún shí è kó lo le?» Shí à dāwùn ní: «Méje.» ²¹ L'íbè ɔ, Jesúù wí fú an ní: «Shí kò yé iín kpèyí?»

Jesúù tán arùn fí afójú kàn lí ilú Betisayidáà

²² Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó tó lí ilú Betisayidáà, shí òniyàn án gbé afójú kàn wá fú u. Shí à wà dójàre fí Jesúù ní, kó mú ɔwó si lîtà è, shí kó tán arùn fú u.

²³ Jesúù fán ɔwó afójú ɔ, shí ó fà ú lo l'èyinde ilú ɔ. Ó mú itó ku ojú è an, shí ó ré mú ɔwó si lîtà è, shí ó bèrè ná è ní: «Ò ka wà rí òkàn ni?»

²⁴ L'íbè ɔ, afójú ɔ shí ojú, shí ó wí fú u ní: «N̄ wà rí fríifríí òniyàn an, à wà baní egi àan ni, shí à wà rìn.»

²⁵ Jesúù ré mú ɔwó bo ojú afójú ɔ, shí yèé ó shí ojú, shí ó wòran lo ɔ, ó kàn ríriran krékré. ²⁶ Shí Jesúù ré u lo l'ílè è, shí ó wà wí fú u ní: «Máa tó ré lo lí èérin ilú ɔ ró.»

Piyèè ní Jesúù n̄i jí Krísù Agbani ɔ è

(Matyèè 16.13-20, Lùúkì 9.18-21)

²⁷ L'èyìn béè ɔ, Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó lo lí ilú yèé sómá Sesaréè ti Filípù an è. Yèé à fàna lòkòò ɔ, ó wà bèrè ná an ní: «Lèè òniyàn an àà wà fu úm kpè le?»

²⁸ ɔma èyìn è án dāwùn fú u ní: «Ònikàn an àà wí ní, Wòó jí Jàán ^φ Awemi. Olòmírìn an àà ní, Wòó jí Elí^φ, shí olòmírìn an àà ré wí ní, Wòó jí òkàn lí èérin alágbàwí Olórun^φ àan ni.»

²⁹ Jesúù bèrè ná an ní: «Lèè n̄ ko jé fí iin yè an?» Piyèè dāwùn fú u ní: «Wòó jí Krísù Agbani ɔ ni!» ³⁰ L'íbè ɔ, Jesúù kilò fú an ní, ká ma wí u fí èdá.

Jesúù wà wí ìyìn lá ikú è gbo àjìùnde è gbo

(Matiyèè 16.21-28, Lùúki 9.22-27)

³¹ L'èyìn béeé ́, Jesúù kan ɔma èyìn è an kíkó lí èkó yèyí, shí ó wà wí ní: «Ó yè shí ɔma Ònìyàn ́, kó rókpo kpíkpo, shí àgbà ijɔ àan, ògá ɔrè^o an kánná akòwé òfin^o àan ká kò ú, ká kpa ú kúkú, shí l'ójókéta è ́, kó jí dide.»

³² Jesúù wà wí ìyìn yèèni fú an lí gbaungba; shí Piyéè fà ú lo lí dede, shí ó wí fú u ní, kó ma wí béeé. ³³ L'íbè ́, Jesúù yínde, shí ó wo ɔma èyìn è an lo, shí ó kilò fí Piyéè ní: «Ré kòò l'èyìn um, Èshù^o Eléshù! Ìsèrè ε àan kò shi ìsèrè ti ɔlórùn, àmá ti ònìyàn an ni.»

³⁴ Shí Jesúù kpe ogu ònìyàn an ùungbo ɔma èyìn è an gbo, shí ó wà wí fú an ní: «Bójí ònikàn wà wò kó tiná um, olúwè kó ma fu ara è fu kpe ònikàn, kó gbé egidáàbú^o è rù, shí kó tiná um. ³⁵ Torí ɔni yèè wà wò kó gba ara è là ́, ε kó kpàdánù è. Àmá ɔni yèè ε kó kpàdánù ara è torí Wòm, nùní torí ìyìn rere ́, ε kó rí ɔlà. ³⁶ Èrè yèésí wà línì fí ònìyàn, shí irò ayé yèè an kpóó kó jí tèè, shí kó ko kpàdánù èmí è le? ³⁷ Ké ònìyàn ε kó yɔ fu she kpàshí kpàrò èmí è le? ³⁸ Bójí iwun ùum nùní ìyìn úm shanú fí ònikàn l'ójú ònìyàn ayé yèè an yèè kún fí ishekúshe, shí a kèè yin òfin ɔlórùn àan ́, báni iwun ɔni yèèni ε kó shanú fí ɔma Ònìyàn katún, l'ójó yèè ε kó ti lí òrun wá ùungbo ijíshé òrun^o àan gbo, shí ògo Iba è ε kó wà lífítá è si è.»

9

¹ Jesúù ré wà wí fú an ní: «Lí èyító ́, ò wà wí u fí íin. Ònikàn án wà lí èérin íin líbibí, shí a kò kó kú ítán shí ká rí wíwá ijòyè ɔlórùn ́ ùungbo agbóra gbo.»

Ìkparadà-a Jesúù

(Matiyèè 17.1-13, Lùúki 9.28-36)

² ɔjój méfà l'èyìn béeé ́, Jesúù gbé Piyéè ùungbo Jàákì gbo, kánná Jàán ^o, shí à gu òkè gíga kàn lo, shí à kèè wà bè àan òbú. L'ésèkésè ́, ó kparadà l'íwájú wan. ³ Èwù è án di funfun pépé, shí à wà be màràn màràn, shí ònikàn kò sè tó fún tóbéè lí ítálè ayé bibí ró. ⁴ L'ésèkésè ́, ɔma èyìn Jesúù méta àan ́ rí, shí Moyísì^o ùungbo Elí^o gbo-ó yɔ bó, shí à wà wí ìyìn ùungbo Jesúù gbo. ⁵ L'íbè ́, Piyéè gba ìyìn, shí ó wà wí fí Jesúù ní: «Olùkó! Ó ka sàan shí àa kó wà líbibí ya! Yè she ́, àa kó kó awúré méta: Òbú féè, òbú fí Moyísì, shí òbú fí Elí.»

⁶ Piyéè kò tó ma iwun yèè ε kó wí ́ ró, torí èrù bà ú ùungbo ɔnikéjì è an gbo.

⁷ L'ésèkésè ́, sùsù kàn ré bò án. Shí à gbó owùn kàn ti l'ínú sùsù ́, shí ó wí ní: «Oni yèyí ́, ́ma àyànfé um ni! E retí è.»

⁸ L'ésèkésè ́, à wòran wéj́a ara wan, shí a kò tó rí ònikàn ró, bí kò jí Jesúù ùun òbú yèé wà bè ùungbo wan gbo è.

⁹ L'ásìkò yèé à wà dadì kòò l'ítá òkè ́, Jesúù kilò fú an ní: «E máa jé wí iwun yèé è rí ́ fí ònikàn tídí dí ́j ́ yèé ́ma Òniyàn[¶] ε kó jí díde kòò lí èérin òkú an è.»

¹⁰ À baní iyìn yèèni si l'ókàn, àmá à wà bèrè ná ara wan ní: «Ké èè jí ká jí díde kòò lí èérin òkú an le?»

¹¹ Shí à wà bèrè ná Jesúù ní: «Ké she shí akòwé òfin[¶] àán wí ní, Elí láti kpàshè wá le?»

¹² Ó sè dáwùn fú an ní: «Lí èyító ́, Elí láti shúwájú wá, shí kó wa mú iwun kpóó si l'ítékpa. Shí yèé ó ko jí bèè ́, ké she shí à kó si lí Ìwé Mímá[¶] ́ ní, ́ma Òniyàn láti rí ́kpó kpíkpò, shí òniyàn an ká kòòrira è le? ¹³ Àmá wòm yè, ò wà wí u fí iín ní, Elí ti wá, shí òniyàn án ti fu ú she iwun yèé wù án ́, yebá Ìwé Mímá[¶] ́ ti wí u gbà è.»

Jesúù lé èmí búburú kòò l'ítá ́ma kékeré kàn

(Matiyè 17.14-21, Lùúkì 9.37-43)

¹⁴ Yèé à sómá ́ma èyìn Jesúù[¶] yèé bò an ́, à rí ní òkùkù òniyàn án wé an já si. Shí akòwé òfin[¶] kàn án wà l'íbè, shí à wà jiyàn bá an. ¹⁵ Yèé òniyàn án rí Jesúù ́, ó bo án kpíkpò, shí à sáré kèè kín un. ¹⁶ L'íbè ́, ó wà bèrè ná ́ma èyìn è an ní: «L'ítá ké è wà jiyàn bá an le?»

¹⁷ Ònikàn sè gbowùn lí èérin ogu ́, shí ó wà wí fí Jesúù ní: «Olùkó, ò gbé ́ma ùum wá l'édò ε, torí èmí búburú[¶] kàn wà bá u jà, shí ó sò ú dí akúkpán. ¹⁸ Bójí èmí búburú ́ yó mú un lí ìdì kànjáán, èè gbé u kpalè, shí ́run è èè wà ru l'ító, shí èè wà rún kokoro eyín, shí èè le si taakpakpa. Shí ò wí fí ́ma èyìn ε àan ní, ká lé èmí búburú ́ kòò l'ítá è, shí à kù ú.»

¹⁹ Jesúù wí fí ́ma èyìn è an ní: «Áayi, iin òniyàn alárigbàgbó yèé an! Àsìkò meló tó bò, shí n fu gbé ùungbo ín gbo ró le? Fí àsìkò meló mà n lí sùúrù ùungbo ín gbo ró le?» Yè she ́, ó ní: «E gbé ́ma ́ wá fú um.»

²⁰ Shí à sè gbé u lo fú u. Yèé èmí búburú ́ rí Jesúù ́, ó gban ́ma ́ ùungbo ikpá gbo, shí ó gbé u kpalè, shí ́ma ́ wà yíndé l'ilè, shí ́run è kàn rúru l'ító. ²¹ L'íbè ́, Jesúù wà bèrè ná ibalóma ́ ní: «Ti l'íre yèésí nì iwun ́ ti wà she ú è le?» Shí ó dáwùn ní: «Ti lí kékeré è ni mà. ²² L'íre kànjáán ́, èmí búburú ́, èè tètèbète è si l'íná, nùmí l'ómi, torí kó

gbèmí è. Àmá dírójú wa, shí o wá lí ìrànḽówó fí ni, shí bójí è sho yóo she òkàn ni, o she.»

²³ Jesúù dǎwùn, shí ó wà bèrè ná è ní: «Ò ní bójí mà n yóo she òkàn n'shé ? Iwun kpóó èè jí shíshe fí ɔni yèè gbàgbó ó ni.»

²⁴ Ibalóma ó sè dígbè réré ní: «N gbàgbó Olúwa, íshi ìgbàgbó um kò tína ni, òjàrè, wá lí ìrànḽówó fú um!»

²⁵ Yèè Jesúù rí ní ònìyàn án kó tùù lèwa l'édò-ɔ wan ó, ó kilò fí èmí búburú ó ní: «Wòò èmí yèè èè sɔ ònìyàn di adetí kánná akúkpán ó, ò kpa ú lí àshe fée ní: Sókò lítá ɔma yèè, shí o máa sè tó ré wa bá u jà láyé ró.»

²⁶ Èmí búburú ó dígbè, shí ó gban ɔma kékeré ó ùungbo ikpá gbo, shí ó sókò lítá è. L'íbè ó, ɔma ó dà baní ɔni yèè kú ó ni, shí ònìyàn kpíkò wà wí ní: «Áyì! Ija ó kú.»

²⁷ Àmá Jesúù fán ɔwó ɔma ó, shí ó fà ú dide dóro.

²⁸ Yèè Jesúù ùungbo ɔma èyìn è an gbo-ó wáa lo l'ílé, shí à kèè dà àan òbú ó, ɔma èyìn è án wà bèrè ná è ní: «Ké she shí àá ku èmí búburú yèèni lí àrì lé kòò lítá ɔma kékeré ó le?»

²⁹ Shí Jesúù dǎwùn fú an ní: «A kò kó yó lé irú èmí yèèni lo l'éyìn àdúwà*.»

Jesúù ré wà wí iyìn lá ikú è kánná àjìunde è

(Matiyèè 17.22-23, Màákì 9.30-37, Lùúki 9.43-45)

³⁰ Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó sókò l'íbè, shí à la esèkè-e Galíli kaja. Shí Jesúù kò wà wò shí ònikàn kó ma ibi ó wà ó, ³¹ torí l'írè yèèni ó, ó wà kó ɔma èyìn è an lí èkó, shí ó wà wí fú an ní: «À ká mú ɔma Ònìyàn^o tà fí ònìyàn an, shí à ká kpa ú kúkú, shí l'ójókéta è ó, ε kó jí dide.»

³² Àmá iyìn yèèni kò yé ɔma èyìn è an. Shí a kò sè ma yebá à ká ti bere àlàyé è ná è gbà ó, torí à wà shojo.

Lèè ε kó yó jògán lí èérin ɔma èyìn Jesúù an le?

(Matiyèè 18.1-5, Lùúki 9.46-48)

³³ L'éyìn bèè ó, à lo lí ilú Kafanaómù, shí yèè à tó l'ílé ó, Jesúù wà bèrè ná ɔma èyìn è an ní: « Lá ké è wà she àránjìyàn lítónà le?»

³⁴ Àmá àan kàn kò dǎwùn; torí lítónà ó, à wà she àránjìyàn bá ara wan, shí ká fu ma

*9.29 Lí iwé òmírìn an ó, à mú «... kánná ɔrun dídi» kún u.

oni yèé ε kó jògán lí èérin wan è.

³⁵ L'íbi è, Jesúù jokó, shí ó kpe àan méjílá an ó, shí ó wà wí fú an ní: «Bójí ònikàn wà wò kó jògán lí èérin ín, olúwè kó di ìbèlìshé kánná erú fí ìin kpóó.»

³⁶ Shí ó fa òma kékeré kàn wá lí èérin wan, ó gbé u bàni, shí ó wà wí fú an ní: ³⁷ «Bójí ònikàn gba òma kékeré kàn t'ífé t'ífé baní oni yèé ni l'órúko ùum ó, wòm katún nií ó gbà è. Shí oni yèé sè gbà ùm ó, kò shi wòm òbú ó gbà, àmá ó ré gba oni yèé bè ùm wá è.»

Oni yèé kò wà jà bá ni ó, ti ni ó jé ni

(Lùúki 9.49-50)

³⁸ Jàán ^φ wí fí Jesúù ní: «Olùkó! Àá rí shí ònikàn wà lé èmí búburú^φ an kóò lítá òniyàn an l'órúko è. Shí àá wà wò kó kò fú u ní, kó ma tó she bée ró, torí kò sí ùungbo ni gbo.»

³⁹ Shí Jesúù dáwùn fú u ní: « E máa kò fú u, torí ònikàn kò kó yó she iwun bisán kàn l'órúko ùum, shí kó sè ré yíndé l'ésèkésè, shí kó wà wí ìwíkuwí lá um. ⁴⁰ Torí oni yèé kò wà jà bá ni ó, ti ni ó jé ni. ⁴¹ Shí oni yèé ε kó fú iín l'ómi àdùgbá òbú, shí e mu, torí yèé è jí ti Krisù ó, lí èyító ó, ò wà wí u fí iín ní, olúwè ε kó rí òyà è gbà l'édò Olórun.

Àa kó shó ara wa lá èshè

(Matiyè 18.6-9, Lùúki 17.1-2)

⁴² Oni yèé ε kó fa òkàn lí èérin òma kékeré yèyí an yèé gbà ùm gbó an ó si lí èshè ó, ε kó sàan fú u yó bójí à so òlò lílákún kàn si lí ògùnrun è, shí à gbé u kèè sò si lí òku. ⁴³ Bójí akpá ε kàn ján èè fà é si lí èshè ni, o ké u kóò. E kó sàan fée yó, shí o rí àyè matán matán ùungbo akpá òbú gbo, kpere akpá méjì an ó kpóó kó wà ló ε, shí o wòsi l'íná matán matán. [⁴⁴ L'íbi yèé kòkòrò yèé èè je òkú an ó kèè kú láyé, shí iná kèè sè kú láyé è.] ⁴⁵ Shí bójí esè ε kàn ján èè fà é si lí èshè ni, o ké u kóò. E kó sàan fée yó, shí o rí àyè matán matán ùungbo esè òbú gbo, kpere esè méjì an ó kpóó kó wà ló ε, shí o wòsi l'íná matán matán. [⁴⁶ L'íbi yèé kòkòrò yèé èè je òkú an ó kèè kú láyé, shí iná kèè sè kú láyé è.] ⁴⁷ Bèè ró ó, bójí ojú ε kàn ján èè fà é si lí èshè ni, o yàn ún kóò. E kó sàan fée yó shí ò wòsi lí òjba òrun ùungbo ojú òbú gbo, kpere ojú méjì an ó kpóó kó wà ló ε, shí o wòsi l'íná matán matán. ⁴⁸ L'íbi yèé kòkòrò yèé èè je òkú an ó kèè kú láyé, shí iná kèè sè kú láyé è, ⁴⁹ òniyàn kpóó ε kó yéná òkpò rírí, shí kó fu rí owun yèé èè sò ni di míma ó gbà.

⁵⁰ Owun ó, iwun rere ó jé ni. Àmá bójí ó fé adùn è kù, ké bée ε kó yó fu ú dùn ró le? Báni, òniyàn òbú òbú kó wà baní owun ni, shí ìdàkpò kó gbé lí èérin ín.»

Ɖkɔ gbo aya gbo kò láti kɔ ara wan

(Matiyèè 19.1-12, Lùúki 16.18)

¹ L'èyìn bɛ̀ è ́, Jesúù sókò l'íbè, shí ó lo l'èsèkè-e Judèè yèè wà lí àtàkè èkéjì odò-o Jódàni è. Shí òkùkù ònìyàn án ré shajɔ si l'édò è, shí ó wà kó an lí èkó yebá èè ti kó an lo è.

² Ɖma egbé-ε Farísì^φ kàn án sómá è, shí torí ká de kpòlò fú u ́, à bèrè ná è ní: «Ó ka wà lí òfin^φ wa ní, olokìnrin kó kɔ aya è ni?»

³ Jesúù sè dāwùn shí ó wà bèrè ná an ní: «Òfin yèésí Moyísì^φ fú iín le?»

⁴ Ɖma egbé-ε Farísì án dāwùn fú u ní: «Moyísì ní olokìnrin kó kɔ ìwé ijéèrí kàn lo fí olobìnrin ́ ní ùún kò ú.»

⁵ L'íbè ́, Jesúù wà wí fú an ní: «Ɖkàn líle ín nìí she shí Moyísì fú iín lí òfin yèèni è. ⁶ Àmá ti lí ìkpilè ayé ́, Ìwé Mímá^φ ́ ti wí ní, Ɖlórùn dá olokìnrin gbo olobìnrin gbo. ⁷ Yè nìí she shí, olokìnrin ε kó sókò l'édò iba è gbo ìnà è gbo, shí ε kó kèè sokpò má aya è è. ⁸ Yèèni ́, àan méjì an ́, à ká di òbú tookpokpo.^e L'íbè ́, a kò tó shi méjì ró, àmá òbú tookpokpo nìí à jé è. ⁹ Báni iwun yèè Ɖlórùn sokpò ́, ònikàn kó ma tú u.»

¹⁰ Yèè à tó l'ílé ́, ɔma èyìn an ́ ré wà bere iyìn ná Jesúù líítá iwun òbú ́.

¹¹ Ó dāwùn fú an ní: «Bójí ònikàn kɔ aya è, shí ó kèè lí aya òmírìn ́, báni ó kpilè lá aya àkpàshè ́. ¹² Bèè ján, bójí olobìnrin kàn kɔ ɔkɔ è, shí ó kèè lí ɔkɔ òmírìn, ùun katún kpilè ́ ní.»

Jesúù wà wúre si líítá ɔma kékeré an

(Matiyèè 19.13-15, Lùúki 18.15-17)

¹³ Ònìyàn an àà wà gbé ɔma kékeré an wá fí Jesúù, torí kó mú ɔwó si líítá an, shí kó tùre fú an. Àmá ɔma èyìn è án kò fú an ní, ká ma she bɛ̀.

¹⁴ Yèè Jesúù rí bɛ̀ è ́, ó kannú, shí ó wí fí ɔma èyìn è an ní: «E j̀d̀ shí ɔma kékeré an ká wá l'édò um! E máa dí ònà fú an. Torí ijɔba òrun^φ ́ jí ti ɔni yèè jɔ án lí iwà è. ¹⁵ Lí èyító ́, ò wà wí u fí iín ní, ɔni yèè kò kó gba ijɔba òrun ́ baní ɔma kékeré ni ́, kò kó ɔwò wòsi líni láyé.

^e10.6-8 Ìwé ìkpilè ayé 1.27; 2.24; 5.2 (Genèse 1.27; 2.24; 5.2)

¹⁶ L'èyìn béeé ́, Jesúù fa ɔma kékeré an má ara, shí ó mú ɔwó si lífá an, shí ó wúre fú an.

Olírò kàn gbo Jesúù gbo

(Matiyéè 19.16-30, Lùúki 18.18-30)

¹⁷ Yebá Jesúù wà wò kó jì l'ónà ́, ònikàn sáré wá, shí ó fò kálè l'íwájú è, shí ó wà bèrè ná è ní: «Olùkó rere! Ké n láti she, shí n rí àyè matán matán le?»

¹⁸ Jesúù dáwùn fú u ní: «Ké she shí ò wà kpè úm lí òniyàn rere le? Ònikànjáán kò jí òniyàn rere, bí kò shi ɔlórún ùun òbú. ¹⁹ Ò ti ma òfin ɔlórún[¶] àan ́ né: "Máa kpa òniyàn kúkú, máa shàlùwá, máa sholè, máa she ijéèrí òdì lá ònikàn, máa ré ònikàn je, gbó ti iba èè, shí o gbó ti inà è."»^f

²⁰ Ija ́ dáwùn fú u ní: «Olùkó, n ti wà yin òfin yèèni an kpóó ti l'ɔmòshó um.»

²¹ L'íbè ́, Jesúù wò ú lɔ ùungbo ifé gbo, shí ó wí fú u ní: «Ó bɔ iwun òbú tookpokpo féè. Lɔ kèè ta iwun yèè ò lí an ́ kpóó, shí o kpín owó è fí ajìyà an, yèèni ́, è sho lí irò lí òrun. Bójí ò she iwun yèè n wí féè àan ́ kpóó ni, o wá, shí o wáa tìná um.»

²² Àmá yèè ija ́ gbó iyin yèèni ́, inú è kò dùn, shí ó fàná líròjú líròjú, torí irò è kpò.

²³ Jesúù wo ɔma èyìn è an kpàdé, shí ó wà wí fú an ní: «Ó ka shòro shí olírò an ká wòsi lí ijɔba òrun ya!»

²⁴ Yèè ɔma èyìn è án gbó iyin yè ́, ɔkàn wan rò. Shí Jesúù sè ré wà wí fú an ní: «ɔma ùum àan, ká wòsi lí ijɔba òrun ́ kò shi iwun aréma mà!

²⁵ Ó shòfé yɔ, shí ràkúmí kó fà l'ífò abéré, kpere olírò kó wòsi lí ijɔba òrun[¶].»

²⁶ Iyin yèèni ré bo ɔma èyìn è an kaja, shí à wà bèrè ná ara wan ní: «Kéyíò, ɔma àan! Shí bójí béeé ́, lèè è kó ko yɔɔ rí igbàlà[¶] nígàyíí?»

²⁷ Jesúù wò án lɔ, shí ó wà wí fú an ní: «Bójí ti òniyàn ́, kò lí àmúshe, àmá ɔlórún kákpa iwun kpóó, torí iwun kpóó èè jí shíshe fí ɔlórún.»

²⁸ L'íbè ́, Piyéè wà wí fú u ní: «Fèé rí! Ùun nì àa yèèni án ko ko iwun kpóó jòó, shí àá wà tìná è è.»

²⁹ Jesúù dáwùn fú u ní: «Lí èyító ́, n wà wí u fí íín ní, bójí ònikàn kɔ ilé è, nùmí ɔmanà è an, nùmí inà è, nùmí iba è, nùmí ɔma è an, nùmí oko è an jòó, torí wòm kánná iyin rere ́, ³⁰ ɔni yè è kó wa rí ilé, kánná ɔmanà an, kánná inà, kánná ɔma, kánná oko è an

^f10.19 Ìwé ìrìn àjò 20.12-16; ìwé òfin méjì 5.16-20 (Exode 20.12-16; Deutéronome 5.16-20)

gbà, l'íkponà ɔgrú l'ásìkò yèyí; shí à ká mú ìjà kò ú, àmá l'èyìn òla ɔ, ε kó rí àyè matán matán. ³¹ Àmá òkpòlòkpò òni yèé shúwájú si líshàyí an ɔ, à ká wa di òni ìkényìn, shí òni yèé kényìn si líshàyí an ɔ, à ká sè wáa di òni iwájú.»

Jesúù ré wà wí ìyìn lá ikú è, kánná àjìunde è lí aláùnkéta

(Matiyèè 20.17-19, Lùúki 18.31-34)

³² L'èyìn bée ɔ, Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó mú ònà lòkòò lí Jerusalémù, shí Jesúù wà l'iwájú wan. Èdùn wà dá ɔma èyìn è an, shí ojo-ó wà she àan yèé wà tìná an è. Ó ré kpe àan méjilá an ɔ, shí à sòkò lí èérin ogu ɔ; l'íbè ɔ, ó kan ìyìn wíwí fú an lá iwun yèé ε kó shelè lîtà è l'ári kpín è.

³³ Ó ní: «E retí! Ùun níí àá lòkòò lí Jerusalémù, shí à ká mú ɔma Ònìyàn^φ tà fí ògá ɔrè^φ an kánná akòwé òfin^φ àan è. À ká débi ikú fú u, shí à ká yònda è fí alárigbàgbó an, ³⁴ shí òni yè an, à ká fu ú fu she elèèrín-mèrín, à ká tu itò bò ú, à ká kpa ú lí ògbàn, shí à ká kpa ú kúkú. Àmá l'òjòkéta è ɔ, ε kó jí dide.»

Jàákì gbo Jàán gbo-ó wà wo ikpò gíga

(Matiyèè 20.20-28)

³⁵ L'íbè ɔ, Jàákì kánná Jàán^φ yèé jí ɔma Sebedèè an ɔ sómá Jesúù, shí à wà wí fú u ní: «Olùkò! Ó wu ni shí iwun yèé àa ε kó bèrè ná ε ɔ, o she ú fí ni.»

³⁶ Jesúù wà bèrè ná an ní: «Ké è wà wò shí n she fí iín le?»

³⁷ À dáwùn fú u ní: «L'ásìkò yèé è sho wá l'ínú ògo èε, shí è sho wáa jokó lîtà àritàn oyè ε ɔ, o she shí àa méjì an ɔ, àa kó jokó si l'ágbè ε, òkàn lí òtán ε, shí òkàn lí òsìn ε.»

³⁸ Àmá Jesúù wí fú an ní: «E kò tè ma iwun yèé è wà bèrè ɔ. Ìin éε ka yòɔ mu oró yèé ò wà wò n mu ɔ bá um ni? Nùmí e lí ìwá l'ínú omi wíwè ti ɔkpò rírí um?»

³⁹ À dáwùn fú u ní: «Àa ε kó yɔ she ú.» Shí Jesúù wí fú an ní: «Èyítò ni! Oró yèé ò wà wò n mu ɔ, ìin éε yòɔ mu ún; shí omi wíwè ti ɔkpò rírí um ɔ, ìin éε yòɔ lí ìwá línì. ⁴⁰ Àmá bójí ti ká jokó si l'ágbè òtán um, nùmí l'ágbè òsìn um ɔ, kò shi wòm éè fú àshe yè. Ìdi yèéni án ti wà si fí òni yèé Olórun tó an she si l'ílè fí an è.»

⁴¹ Yèé ɔma èyìn Jesúù maá yèé bò an ɔ gbó ìyìn yè ɔ, à kannú lá Jàákì gbo Jàán gbo.

⁴² L'íbè ɔ, Jesúù kpe àan kpóó, shí ó wà wí fú an ní: «Òni yèé éè jòba lí ìtálè ayé bibí an ɔ, àa fu ikpá fu joyè lîtà ɔma ìlú an ɔ, bée ján olóri ìlú an katún, àa fu ikpá fu joyè ni. È ka mà bée! ⁴³ Àmá kó ma jí bée fí ìin yè an. Kàkà bée ɔ, bójí ònikàn wà wò kó jògán lí

èérin ín, olúwè láti so ara è di ìbèlìshé fí iín. ⁴⁴ Bójí ònikàn sè wà wò kó gba ikpò àkpàshè lí èérin ín, olúwè láti so ara è dí erú fí iin kpóó. ⁴⁵ Iwun yèè she ́, ɔma Ònìyàn ́^o kò wá lí itálè ayé bibí, torí ònìyàn an ká sìn ún. Àmá ó wá, shí kó wa sin ònìyàn kpóó, shí kó mú ara è rúbɔ, torí ònìyàn kpík̀p̀ kó rí ìgbàlà.»

Jesúù shí ojú fí afójú Baatiméè

(Matiyèè 20.29-34, Lùúki 18.35-43)

⁴⁶ Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó tó lí ilú-u Jerikóò, shí yèè à wà fùdá kòò lí ilú ́, òkùkù ònìyàn án wà tìná an. L'íbè ́, afójú kàn yèè àà kpè lí Baatiméè, ɔma Timéè ́ jokó si l'etí ònà ́, shí ó wà bere iwun ná igbá ná igbá. ⁴⁷ Yèè ó gbó ní Jesúù ti Nasarèti wáa l̀kòò ́, ó kan igbe dídá ní: «Jesúù! ɔma Dafídi^o! Díròjú um!»

⁴⁸ Ònìyàn kpík̀p̀ gbigbe lītá è, shí à ní kó dáké kòò bè. Àmá àrúwá ó ré dígbe kunkun ́ nì, shí ó ní: «Jesúù! ɔma Dafídi! Díròjú um!»

⁴⁹ Jesúù sè dóro, shí ó wí ní: «E kpè ú wá.» Shí à sè kpè ú, shí à wà wí fú u ní: «Lí ìgbóyà, dide, ó wà kpè é.»

⁵⁰ L'íbè ́, afójú ́ b́ èwù è kata, ó dide kpáà, shí ó lo l'édò Jesúù.

⁵¹ Shí Jesúù bèrè ná è ní: «Ké ò wà wò shí n she fée le?» Ó sè dáwùn fú u ní: «Olùkó! She shí n ré ríran.»

⁵² Jesúù wí fú u ní: «Lo! Ìgbàgbó èé tán arùn fée ni.» L'èsèkésè ́, ojú è shí, ó kàn ríríran, shí ó sè tìná Jesúù lo.

11

Jesúù gu ɔma kétékété wòsi lí ilú Jerusalémù

(Matiyèè 21.1-11, Lùúki 19.28-40, Jàán 12.12-19)

¹ L'irè yèè Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó sómá ilú Jerusalémù, shí a kò sè jìnà lá itóko méjì kàn an yèè àà kpè lí Betifajéè kánná Betanî, l'ára òkè Olífi^o ́, ó kpe ɔma èyìn è an méjì, shí ó bè án lo. ² Ó wí fú an ní: «E lo lí ilú yèè è wà mú wòrí l'íwájú iín ́, shí bójí è tó bè ́, è she rí ɔma kétékété kàn yèè à so si, shí ònikàn kò gù rí è. E tú u, shí e fà ú wá fú um. ³ Bójí ònikàn bèrè ná iín ní: "Ké she shí è wà she béè le?" E wí fú u ní: Olúwa wà wò kó lò ú ni, shí e kó sè dá u kpadà wá l'èsèkésè.»

⁴ ɔma èyìn è an ́ sè lo lí ilú ́, shí à rí ɔma kétékété ́ lí àkpàtá kàn. À so ú si lí

aunkpànnà kàn l'etí ònà, shí à sè kèè tú u. ⁵ Lí èèrin òni yèé wà l'íbè an ó, ònikàn án wà bèrè ná an ní: «Ké è ko wà she bèè? Ké she shí è wà tú òma kétékété ó le?»

⁶ Òma èyìn è án sè dáwùn fú an gégéba Jesúù ti wí u fú an lo è, shí à sè kò án jòó. ⁷ À fa òma kétékété ó wá fí Jesúù. Yèé à tó l'édò è ó, à té èwù wan si lítá òma kétékété ó, shí Jesúù jokó lítá ε, shí à sè fàná. ⁸ Òniyàn kpíkò wà té èwù wan si lítónà fú u, shí olòmírìn án kèè shé ewé wáa té si lítónà ó. ⁹ Òni yèé wà l'íwájú Jesúù an ó kánná òni yèé wà tìná è an ó kpóó wà dígbè ní: «Ògo fí Olórun! Ìre fí òni yèé lèwa lí Orúko Olúwa è. ¹⁰ Ìre fí Olulú yèé lèwa, shí kó wa joyè è, ijòyè ti iba wa Dafídì⁹. Ògo fí Olórun l'ókè òrun⁸.»

¹¹ L'íbè ó, à tó lí ilú Jerusalémù, shí Jesúù wòsi l'ínulé isìn⁹, shí ó wo iwun yèé wà bè an ó kpóó lo. Yèé ayilé lé ó, ó lo lí Betanî ùungbo òma èyìn è méjilá an ó gbo.

Jesúù ré fí egi yèé àà kpè lí Figièè ó

(Matiyèè 21.18-19)

¹² L'ílèémá ó, l'ásikò yèé à sókò lí Betanî, shí à wáa lòkòò lí Jerusalémù ó, ebi-í wà kpa Jesúù. ¹³ Shí ó mú egi Figièè kàn wòrí, shí ewé è aán rú si baní ó so si ni. Shí ó lo l'ábé è, shí ó kèè wò ní ùun ée ka rí èso kàn lítá è nù. Àmá yèé ó tó ó, ewé an ján ó rí lítá è ni, torí àsikò yèé ε kó so ó kò tó ná. ¹⁴ Jesúù ré fí egi ó, shí ó ní: «Èdá kàn kó ma tó je èso èe láyé ró!» Shí òma èyìn è án sè gbó iyìn yèé ó wí è.

Jesúù lé atajà an kòò l'ínulé isìn

(Matiyèè 21.12-17, Lùúkì 19.45-48, Jàán 2.13-22)

¹⁵ L'èyìn bèè ó, à tó lí ilú Jerusalémù, shí Jesúù wòsi l'ínulé isìn⁹ ó, shí ó kan atajà an gbo arajà an gbo lílé fùdá. Ó rí táfù òni yèé wà she kparò owó an ó fí, kánná àritàn òni yèé wà ta àwúkùkù an è. ¹⁶ Kò tó bi shí ònikàn kó ru òkàn kaja àkpàtá ilé isìn ó ró. ¹⁷ Ó kó òniyàn an lí èkó yèé, shí ó wà wí ní: «Olórun ti wí si lí Ìwé Mímá ó ní: "À ká wà kpè ilé um ó lí ilé àdúwà fí aráyé kpóó.^h Amá ùn yè an ó, è so ú di idì ikpàdé olè an".»

¹⁸ L'íbè ó, ògá orè⁹ an kánná akòwé òfin⁹ àán gbó iwun yèé Jesúù she àan ó, shí à wà wo yebá à ká ti she, shí ká kpa ú kúkú è. Àmá à wà shojo fú u, torí èkó è èè wà wò l'ókàn òniyàn an.

⁸11.10 E ka Ìwé orin àan 118.25-26 (Psaumes 118.25-26)

^h11.17 Ìwé Esaî 56.7; Ìwé Jeremî 7.11 (Esaïe 56.7, Jérémie 7.11)

¹⁹ Yèé ayílé lé ́, Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó sókò lí ilú ́.

Egi Figièè yèé Jesúù ré fí ́ gbe

(Matiyèè 21.20-22)

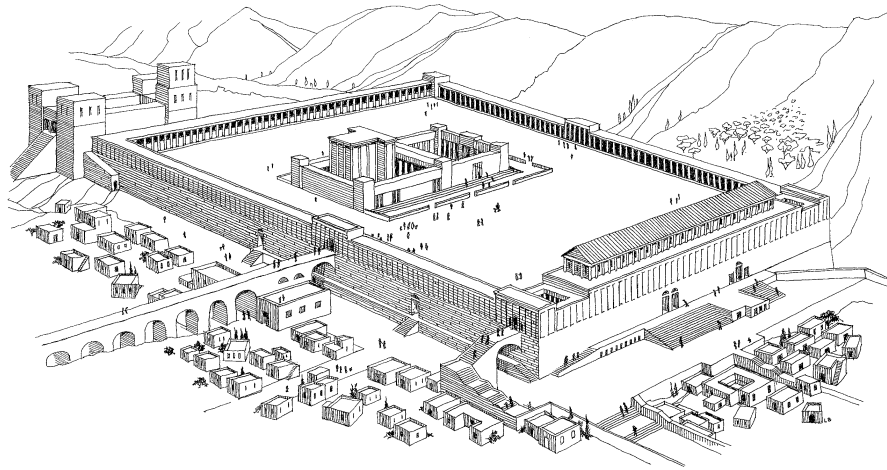
²⁰ L'ílèémá lí àárò kùtùkùtù ́, à wáa lòkòò, shí à rí egi yèé Jesúù ré fí ́, shí ó ti gbe regùgù-regùgù. ²¹ Piyèè jáyè iwun yèé shelè wáa lo ́, shí ó wà wí fí Jesúù ní: «Olùkó, fèé wò! Egi yèé ò ré fí naná ́ ti gbe jálè.»

²² Jesúù wà wí fú an ní: «Lí èyító ́, ò wà wí u fí iín ní: E gba Olórun gbó! ²³ Bójí ònikàn wí fí òkè yèyí ní, kó wú kòò líbibí, shí kó lo kèè jì l'ínú òku, shí kò shiyè méjì l'ínú ɔkàn è, shí ó gbàgbó tɔkàn tɔkàn ní iyìn yèé ùún wí ́, ε kó yɔ jí shíshe, ε kó sè jí bèè fú u lí èyító. ²⁴ Yè she shí, ò wà wí fí iín ní, iwun kpóó yèé è she bèrè ná Olórun bójí è wà gbàdúwà ́, e gbàgbó tɔkàn tɔkàn ní àán ti rí u gbà, shí ε kó sè jí bèè fí iín lí èyító. ²⁵ Bójí è dide dóro, shí è wà gbàdúwà, shí è jáyè ní ònikàn shè lá iín ni, e fu ejó rà ú; yè ́, Iba ín yèé wà l'ókè òrun ́, ε kó fu èshè iin katún an fu rà ín. [²⁶ Àmá bójí e kèè fu èshè òniyàn an fu rà án, Iba ín yèé wà lí òrun ́, kò kó fu èshè iin katún an fu rà ín.»]

Lèé fú Jesúù lí àshe, shí ó wà fu she iwun yèèni an le?

(Matiyèè 21.23-27, Lùúki 20.1-8)

²⁷ Jesúù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó ré wá lí Jerusalémù. Shí l'írè yèé Jesúù wà rìn kárí inulé isìn ́, ògá ɔrè^φ an, akòwé òfin^φ àan kánná àgbà ilú aán sómá è.

Inulé isìn Jùú an l'íbi Jesúù wà rìn wéjá è

²⁸ À wà bèrè ná è ní: «Àshe yèésí ò lí, shí ò wà fu she iwun yèèni an le? Lèé ko fú ε lí àshe unhún bèè?»

²⁹ Jesúù dáwùn fú an ní: «Mà n bere iyìn òbú tookpokpo ná iín, shí bójí è fú um lí ìdàwùn è, wòm katún mà n wí òni yèè fú um lí àshe, shí n wà fu she iwun yèèni an ó fí iín. ³⁰ Lèè be Jàán ^φ wá ní kó wa wemi fí òniyàn an le? Ìlórùn nùmí òniyàn an? È wí u fú um, shí n gbó.»

³¹ L'íbè s, à wà tàjì lá iyìn lí èérin ara wan ní: «Ké àa ε kó wí fú u le? Bójí àá jé wí fú u ní, Ìlórùn ni, ε kó bèrè ná ni ní, ké ko she shí àa kò gba iyìn è gbó nù? ³² Àa ée ka jé wí fú u ní, òniyàn án bè ú wá ni... à wà shojo fí òniyàn an torí, àan kpóó mà ní Jàán jí alágbàwí Ìlórùn^φ kpíkpe. ³³ Shí à téjú wí fí Jesúù ní: «Àa kò mà.» Shí Jesúù wí fú an ní: «Ó sà! Báni wòm katún, n kò kó sè wí òni yèè fú um lí àshe, shí n wà fu she iwun yèèni an ó fí iín.»

12

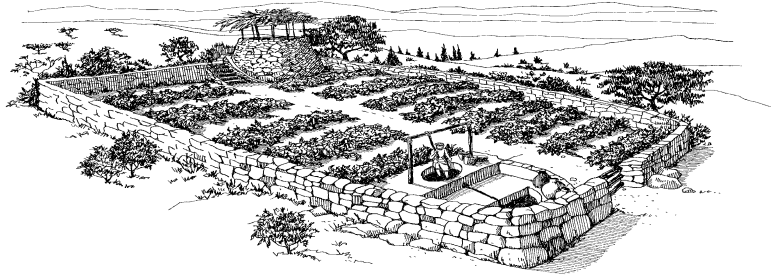
Jesúù kpòwe lá àshìshé búburú kàn an

(Matiyè 21.33-46, Lùúkì 20.9-19)

¹ L'íbè s, Jesúù ré wà kpòwe àan, shí ó wà wí fú an ní: «Ològbó kàn lé egi fíyìn^φ si lí oko è, ó sò ɔgbà wéjá è, shí ó tó ìdì kàn she si, shí ká wà fu gú èso egi fíyìn an s, shí ó sè ré ma ilé gíga kàn si fí òni yèè ε kó wà shó oko àan s è. L'éyìn bèè s, ó gba àshìshé kàn an, shí ó mú oko s b̀ l'ówó fú an, shí ó lo lí ilú.

² Yèè àsìkò òjè múmú tó s, ó be ìbèlìshé è kàn lo l'édò àshìshé è an ní, kó kèè gba iwá yèè jí ti ùun l'ínú èso egi fíyìn an s wá fú ùun. ³ Yèè ìbèlìshé s tó l'édò-ɔ wan s, àshìshé an s mú un, shí à kpa ú, shí à lé u lo l'ówó l'ákpo. ⁴ Shí olóko s ré be ìbèlìshé òmírìn lo fú an, à mú ùun yè, shí à dá iwun l'éríwo è, shí à ré bú u si lítá è. ⁵ Olóko s ré be òni èkéta lo fú an, shí à kpa ú kúkú. Bèè ján ó sè ré be ìbèlìshé è kpíkpe kpíkpe lo fú an ni. Shí à kpa òkàn an lí ògbàn, shí à ré kpa òmírìn an kúkú.

⁶ Òniyàn òbú tookpokpo yèè wa b̀ fí olóko s nì jí ɔma àyànfé è è. Shí ó wa bè ùun yè lo fú an lí ikényìn, torí ó wà sérè ní: "Ó dá um l'ójú ní, à ká sá fí ɔma ùum!" ⁷ Àmá yèè ɔma olóko s bó lèwa s, àshìshé an s wà wí lí èérin ara wan ní: "Èènhèè! ɔma olóko s nì! Ùún lèwa kó wa jogú oko s l'óla ni. E wá, shí àa kó kpa ú kúkú gbòkán, shí oko s kó di ti nì".

Oko egi fiyìn

⁸ L'íbè s, à kèè mú oma s, shí à kpa ú kúkú, shí à wó òkú è kòd l'óko egi fiyìn s.»

⁹ Shí Jesúù wà bèrè ná an ní: «Ké bée olóko s ε kó she fú an le? E kó wá, shí ε kó kpa àshìshé an s kúkú, shí ε kó mú oko egi fiyìn s bđ l'ówó fí olòmírìn an.

¹⁰ Ée jí e ko ka iyìn yèyí l'ínú Ìwé Mímá⁹ s ni? Ùun nìí jí:

"Òkúta yèé amalé an s kò s,

ùun nìí èè wáa di òkúta kpàtàkì, shí àà fu yan ikòúnkò ilé è.

¹¹ Ishé Olúwa ni, shí ó sè sà n l'ójú-u waⁱ."»

¹² Yèé Jesúù wí bée s, ògán isìn Jùú⁹ aán wà wò kó mú un, torí à mà ní lá àan nìí ó wà kpòwe yèèni è. Àmá yèé à wà shojo fí ònìyàn an s, à téjú kò ú jò s, shí à lo.

Owó erí sísan fí olulú Ròmà

(Matiyè 22.15-22, Lùúkì 20.20-26)

¹³ L'éyìn bée s, à be oma egbé-ε Farísì⁹ kàn an gbo oma egbé Eròdi⁹ kàn an gbo lo l'édò Jesúù ní, ká kèè bere iyìn ná è, torí ká rí ònà fu de kpòlò fú u. ¹⁴ Shí yèé à tó s, à wà wí fú u ní: «Olùkó, àá mà ní èè wí èyító, ε kèè sè shojo fí ònikàn, torí ε kèè sá ojú ònìyàn fu wí iyìn. Àmá gbà lí èkó ε àan s, èè mú ònà Olórun s díye ni lí èyító. Ó bádé shí àa kó san owó erí fí olulú Ròmà⁹, nùmí kò bádé bée? Àa kó san ún, nùmí àa kó ma san ún? Wí u fí ni!»

¹⁵ Àmá Jesúù ti mà ní ònìyàn olíkòkò inú an nìí à jé è, shí ó wà wí fú an ní: «Ké she shí è wà de kpòlò fú um le? E gbé owó eyo kàn wá fú um ká rí!»

¹⁶ Shí à sè gbé u wá fú u, shí ó wà bèrè ná an ní: «Àwòrán lèé gbo orúkò lèé gbo-ó wà lîitá owó s le?» Shí à dáwùn fú u ní: «Ti Sesáà olulú Ròmà ni!» ¹⁷ Shí Jesúù wí fú an ní: «E gbé iwun yèé jí ti Sesáà s fí Sesáà, shí yèé sè jí ti Olórun s, e mú fí Olórun.» Ìdàwùn yèèni yèé Jesúù fú an s bo án tíí, shí a kò tó ma orun yèé à ká shí s ró.

ⁱ12.10-11 Ìwé orin àan 118.22-23 (Psaumes 118.22-23)

Ìbèrè kàn lítá àjìunde òkú an

(Matiyè 22.23-33, Lùúkì 20.27-40)

¹⁸ L'íbè ́, ɔma egbé-e Saduséè^q kàn án wá l'édò Jesúù. Àan ́ nìí èè wà wí ní àjìunde kò sí fí òkú an è. Shí à wà bèrè ná Jesúù ní:

¹⁹ «Olùkó! L'ínú ìwé òfin ́, Moyisì^q kò si fí ni ní: "Bójí ònikàn lí aya, shí kò bíma l'ínú è itánná kó kú kò aya ́ jò ́, ó bádé shí àbína è kó jogú aya ́, shí kó bíma l'ínú è. Yèèni ́, ɔma ́ ε kó jí ti ɔni yèè kú ́". ²⁰ Ùun ko nìí ká ní ɔlɔmanà méje kàn án wà, shí ɔni yèè jí ològbó ́ lí aya, shí ó kú l'ári bíma l'ínú è è. ²¹ Shí àbína è yèè tè ú ́ jogú akúko ́, shí ùun katún kú l'ári bíma l'ínú è. Bèè ján ó jé fí ɔni èkéta ́ ni. ²² Shí àan méje àan ́ kpóó lí aya ́, shí à kú kò ú jò ́ l'ári bíma l'ínú è. Kparí kparí ́, olobìnrin ́ wa kú rèèró. ²³ L'ishàyi ́, l'ójó àjìunde ́, bójí àan kpóó jí dide ́, ti lèé aya ́ ε kó jé lí èèrin wan le, torí ùun nìí ti shaya àan méje àan ́ kpóó rí è?»

²⁴ Shí Jesúù dāwùn fú an ní: «È wà nù ònà ni mà! Torí iyìn ɔlórún^q ́ kò yé iín, shí e kò sè ré ma agbóra ɔlórún. ²⁵ Lí èyító ́, l'ójó àjìunde òkú an ́, òniyàn an kò kó lí aya, a kò kó sè lí ɔko. À ká wà baní ijíshé òrun^q àan ni.

²⁶ Bójí ti àjìunde òkú an ́, ée jí e kò ka ìwé Moyisì rí, l'íbi à wí iyìn lá àdálé koríko yèè wà jó ́ ni? L'íbè nìí ɔlórún wí fí Moyisì ní: "Wòm jí ɔlórún Abrahámù^q, ɔlórún Isákì^q, kánná ɔlórún Jakóbù^q nì^k." ²⁷ Shí Jesúù ré wí fú an ní: «ɔlórún kò shi ɔlórún òkú an, àmá ti ɔni àyè an ni. Báni, è nù ònà kpóó.»

Òfin yèè she kpàtàkì yɔ lí èèrin òfin ɔlórún àan ́

(Matiyè 22.34-40, Lùúkì 10.25-28)

²⁸ Akòwé òfin^q kàn wà l'íbè, shí ó gbó iyìn yèè Jesúù wà wí ùungbo ɔma egbé-e Saduséè^q an gbo ́, shí ó rí ní Jesúù dāwùn fú an rere. L'íbè ́, ùun katún sómá è, shí ó wà bèrè ná è ní: «Lí èèrin òfin ɔlórún àan ́, yèésí she kpàtàkì yɔ le?»

²⁹ Shí Jesúù dāwùn fú u ní: «Òfin yèè she kpàtàkì yɔ ́ nìí: "Retí Israéli^q! Olúwa ɔlórún wa-á jí Olúwa òbú tookpokpo ni. ³⁰ È sho lí ifé fí Olúwa ɔlórún èe ùungbo ɔkàn ε gbo, ifè ε

^j12.19 E ka Ìwé ìkplìlè ayé 38.8, Ìwé òfin méjì 25.5-6 (Genèse 38.8, Deutéronome 25.5-6)

^k12.26 Ìwé ìrìn àjò 3.2, 3.6, 15-16 (Exode 3.2, 3.6, 15-16)

gbo, isèrè ε gbo, agbóra èε kpóó gbo.^l ³¹ Shí òfin èkéjì ́ sè jí: "Lí ifé fí ɔmanà ε baní wòò katún ní."^m Òfin kàn kò kpere méjì yè an lɔ.»

³² Akòwé òfin ́ wà wí fí Jesùù ní: «Olùkó, ó bádé! Èyító ò wí ní. Olúwa ɔlórún jí Olúwa òbú tookpokpo yèé wà ́ ní. Òmírìn kàn kò sí ró. ³³ Báni, òniyàn òbú òbú láti lí ifé fí ɔlórún è ùungbo ɔkàn è gbo, isèrè è gbo, agbóra è kpóó gbo, shí kó sè ré lí ifé fí ɔmanà è baní arè ùun katún ní. Ifé yèèni sà̀n kpere ὲɔ̀ à̀sunkpa, kánná ὲɔ̀ yèé b̀ò an ́ kpóó fí ɔlórún.»

³⁴ Yèé Jesùù rí ní akòwé òfin ́ dáwùn fú ùun ùungbo òye gbo ́, ó wí fú u ní: «Ija ùum! O kò tó jìnà lá ijɔba òrun ró.» Shí èdá kò tó yɔ shí ɔrun, shí kó bere iyìn kàn ná è ró.

Lèé Krísù jé fí Dafídì le?

(Matiyèè 22.41-46, Lùúki 20.41-44)

³⁵ Yèé Jesùù wà kó òniyàn an lí èkó l'ínulé isìn ́, ó wà bèrè ná an ní: «Bási akòwé òfin^q àan à ká ti wà wí ní Krísù Agbani ́ jí àbímaréma Dafídì^q gbà? ³⁶ Torí yèé Dafídì katún kún fí Èmí Mímá^q ́, ó wà wí ní:

"Olúwa ɔlórún wí fí Olúwa ùum ní:

Wáa jokó l'ágbè òtán um,

títí di irè yèé mà n fa òtá ε àan wá l'édò ε, shí à ká wà teríba l'íwájú ε èⁿ."

³⁷ Dafídì katún èè kpe Krísù ́ lí Olúwa. Báni, bójí Krísù ́ jí Olúwa è ́, básí ε kó ko ti ré di àbímaréma è gbà ró o?» Òkùkù òniyàn yèé wà bè, shí à wà retí iyìn è an ́ kpóó kún fí inúdúndùn.

Jesùù wà te òniyàn an l'ésè lá akòwé òfin àan

(Matiyèè 23.1-12, Lùúki 20.45-47)

³⁸ Jesùù wà kó òniyàn lí èkó, shí ó wà wí fú an ní: «E shóra ín lá akòwé òfin^q àan. Àan yèé èè wò èwù gùgù si, shí àà wà rìn wéjá wéjá, shí èè wù án, shí òniyàn an ká wà balè fu kín an lí gbaungba è. ³⁹ Shí bójí à wòsi l'ínulé ikpàdé^q ́, àà wà wò ká jokó l'íwájú, shí àà ré wà wo ikpò àkpàshè lí àkpèje àan. ⁴⁰ Àà gba iwun yèé akúko àán lí ́ kpóó, shí àà

^l12.29-30 Ìwé òfin méjì 6.4-5 (Deutéronome 6.4-5)

^m12.31 Ìwé orò an 19.18 (Lévitique 19.18)

ⁿ12.36 Ìwé orin àan 110.1 (Psaumes 110.1)

so án di ajìyà; àà wà gbàdúwà gùgù, torí ká mú díye ní, àán jí ònìyàn ológangan àan. Yè she shí, Olórùn ε kó fa etí fú an, shí ε kó le yò kpere ti oni yèé b̀ an è.»

Akúkw ajìyà kàn fú owó kpere olówó an

(Lùúkì 21.1-4)

⁴¹ L'èyìn b̀éé s, Jesúù k̀éè jokó l'ínulé isìn, shí ó fu ojú fí ìgbá owó s, shí ó wà wo yebá ònìyàn an àà wáa mú owó dà si línì è. Olówó kp̀kp̀ èè wáa mú owó iyebíye si lí ìgbá s.

⁴² Shí akúkw ajìyà kàn dide, shí ó wa mú owó eyò méjì yèé k̀ tó òkàn s si l'ínú ìgbá owó s.

⁴³ Jesúù s̀è kpe òma èyìn è an, shí ó wà wí fú an ní: «Lí èyító s, ò wà wí u fí iín ní, akúkw yèyí s, ajìyà kàn ni mà; àmá ó fú owó kpere oni yèé yò mú owó dà si l'ínú ìgbá owó an s kpóó. ⁴⁴ Iwun yèé she s, oni yèélèè an s, owó yèé à ná kùb̀ s nìí à wáa fú è. Àmá ùun yè s, owó yèé b̀ ló è, shí ε kó fu ra ije je, shí kó gbé lí àyè s kpóó ó wa mú sh̀yà ni.»

13

Jesúù wà wí ní, à ká wa f́ ilé isìn

(Matiyèè 24.1-2, Lùúkì 21.5-6)

¹ L'írè yèé Jesúù wà f̀dá kóò l'ínulé isìnº s, òma èyìn è kàn wà wí fú u ní: «Olùkó, f̀éé rí! Òkúta yèé à fu ma ilé an s ká sà̀n ya, shí ilé an s katún s̀è ré lákún mà!»

² Shí Jesúù dáwùn fú u ní: «Ilé lílákún yèèni an yèé ò wà rí s, à ká wa f́ an kpóó d̀anu, shí kò kó t́ b̀ òkúta s kàn lítà òkàn líbibí ró.»

Jesúù wà wí ỳìn lá iwun yèé ε kó wa shelè ítánná ayé s kó tán è

(Matiyèè 24.3-14, Lùúkì 21.8-19)

³ L'èyìn b̀éé s, Jesúù k̀éè jokó lítà òkè Olífi* yèé fu ojú fí ilé isìn s, shí Piyèè, Jàákì gbo Jàán ^º gbo kánná Anderèè sómá è, shí à wà bèrè ná è ní: ⁴ «L'írè yèésí iwun yèèni ε kó shelè le? Shí àmì yèésí ε kó ko mú díye fí ni ní, àsìkò yèé iwun àan s ε kó shelè s nìí tó è le? Wí u fí ni!»

⁵ L'íbè s, Jesúù wà wí fú an ní: «E sh̀ra ín, shí ònikàn kó ma wáa mú iín nu ònà. ⁶ Ònìyàn kp̀kp̀ ε kó wa wá l'órúkw ùum, shí à ká wà wí ní: "Wòrn jí Krísù Agbani s ni",

*13.3 Olífi s jí èso egi kàn shí àà fu she àdí

shí à ká mú ònìyàn kpíkṛò nu ònà. ⁷ Bójí è gbó, shí à wà jogu, nùmí è gbó ní, à wà wò ká jogu ni, ojo kó ma she ín. Torí ó bádé shí iwun yè an kpóó kó shelè. Àmá kò shi ìkparí ayé ó nì. ⁸ Ìlú an à ká dìde, shí à ká wà jà ba ara wan, ìjɔba àan katún à ká wà jà bá ara wan. Ilè ε kó wà mì, shí ebi ε kó ré wà jà gbà lí ìdì kpóó. Iwun yè an kpóó ε kó jɔ ojùunkpán yèé olobìnrin èè kpàshè rí, ítánná kó bíma è.

⁹ Àmá ìin yè an ó, e shóra ín. Torí à ká mú iín, shí à ká gbé iín lo l'ílé awíjò an, shí à ká kpa ín lí ògbàn l'ínulé ìkpàdé an^φ. À ká gbé iín lo l'íwájú olóri ìkpínlè an, kánná olulú an torí um. L'íbè nìí è she yin ìjári um fú an è. ¹⁰ Torí ó ye shí ká kpàshè kédè ìyìn rere ó fí aráyé kpóó. ¹¹ Shí l'írè yèé à ká gbé iín lo, shí ká kèè wíjò bá iín ó, ìyìn yèé ìin ε kó wí ó kó ma kpàshè dá iín lí èdùn. Àmá e wí ìyìn yèé Olórun ε kó mú si l'órun fí iín l'ásìkò yèéni ó, torí ìyìn an ó kò kó ti l'édò ín, bí kò jí l'édò Èmí Mímá^φ.

¹² Omanà ε kó mú omanà è tà, torí ká kpa ú kúkú, shí iba ε kó mú oma è tà, torí ká kpa ú kúkú. Oma àan katún à ká mú ìjà ko òbí-i wan, shí à ká gbé an tà, torí ká kpa án kúkú. ¹³ Ònìyàn kpóó ε kó kóòrira ín torí um, àmá oni yèé ε kó mú ojú ró tíí lo ó, ε kó rí ìgbàlà.

Jesúù wà wí ìyìn lá iwun shínshinrìn kàn yèé kpere ɔrun ó

(Matiyè 24.15-25, Lùúkì 21.20-24)

¹⁴ Ìin ε kó rí iwun shínshinrìn kàn yèé kpere ɔrun ó, shí ε kó kèè wà l'íbi kò láti gbé ó, oni yèé wà ka ìwé yèyí ó, kó ríran si línì rere. L'ásìkò yèéni ó, oni yèé ε kó wà l'ère-e Judée an ó, ká sá gu òkè an lo. ¹⁵ Shí oni yèé ε kó wà lí àwalé l'ókè ó, kó ma ní ùun ε kó dadì wólé ùun lo, shí ùun kó kèè mú òkàn ró. ¹⁶ Oni yèé ε kó wà l'óko ó, kó ma ní ùun ε kó ré wá l'éyìn, shí ùun kó wa mú èwù gùgù ùun l'ílé ró. ¹⁷ Àmá èré ε kó jé fí abefùn an kánná oni yèé wà fú oma l'ómú l'ójó yè an ó ni.

¹⁸ E gbàdúwà, shí iwun yèéni an kó ma shelè l'ásìkò òjò kánná otútù. ¹⁹ Torí l'ójó yè an ó, à ká rí ɔkpɔ kpíkṛò. Ònìyàn an kò rí ɔkpɔ unhún bèè kàn ti líkplè ayé, l'írè yèé Olórun dá iwun kpóó tíí di ɔjò òní ó ná, shí ti l'ójó yèéni katún ó, a kò kó sè tó rí ɔkpɔ unhún bèè kàn láyé ró. ²⁰ Bójí Olórun kò ti dí àsìkò ɔkpɔ rírí yè an b̀, ònikàn kò kó b̀ lí àyè. Àmá ó dí an b̀, torí oni yèé ó shà si, shí à jí tètè an è.

²¹ Báni, bójí ònikàn wí fí iín ní: "E fèé wa rí! Krísù Agbani ó wà líbibí!" Nùmí: "Ó wà l'íbè!" E máa gbà ú gbó. ²² Torí ònikàn an à ká wa wá, shí à ká wà fu ara wan fu kpe Krísù Agbani ó, shí olòmírìn an katún à ká ní àán jí alágbàwí Olórun àan ni. À ká wà she iwun bisán an l'órishi l'órishi, shí à ká wà mú ònìyàn an nu ònà. Bójí à tó lá è ó, à ká ré

mú oní yèè Ɖlórún tí shà sí ààn ́ katún nu ònà. ²³ Bání, ìin yèèni an ́, e shóra ín. Torí ò tí tè ín l'ésè ès.

Ɖma Ònìyàn ́ ε kó ré wá

(Matiyèè 24.29-31, Lùúki 21.25-28)

²⁴ Àmá l'ójó yè an ́, l'èyìn ìrè ɔkpɔ rírí ́, òkùkù ε kó mú ojórùn mì, shí oshù katún kò kó t́ ràn ró. ²⁵ Àràwò an, à ká wà shubú tí l'ókè wá l'ílè, shí agbóra àrun àan katún, à ká mì. ²⁶ Yèèni ́, à ká rí shí Ɖma Ònìyàn, ε kó lèwa l'ínú sùsù ùungbo agbóra lílákún gbo, ògo lílákún gbo. ²⁷ L'ásìkò yèèni ́, ε kó be ìjìshé òrun^φ àan lo lí ìkònkò mírin ayé ́, shí ká kèè se oní yèè Ɖlórún shà sí ààn ́ kpakpò, tí lílìkpèkun ayé ́ lo lílìkpèkun òrun.

Èkó lílìtá egi Figièè

(Matiyèè 24. 32-35, Lùúki 21.29-33)

²⁸ E mú egi Figièè ́ fu she ìwòlá. Bójí ó kàn nína akpá, shí ó wà rú lí ewé ́, ìin èè mà ní àsìkò òjò ní sómá è. ²⁹ Bèè òbú ́, l'ásìkò yèè è she rí, shí iwun yèèni an, à ká wà shelè ́, e mà ní wíwá Ɖma Ònìyàn ́^φ tí sómá*, shí ó sè tí wà lílìtá èkù sí.

³⁰ Lí èyító ́, ò wà wí ú fí ìin ní, oní ayé òní an kpóó kò kó kú, ítán shí iwun yè an kpóó kó shelè. ³¹ Àrun gbo ilè gbo kpóó ε kó kparun, àmá ìyìn um kò kó kparun láyé.

Ɖlórún ùun òbú ní ma ɔj́ ìkparí ayé ́ è

(Matiyèè 24.36-44, Lùúki 21.34-38)

³² Ònikàn kò ma ɔj́ nùmí àsìkò yèè Ɖma Ònìyàn^φ ε kó wá è. Ìjìshé òrun^φ àan kò mà ún, shí Ɖma Ɖlórún katún kò mà ún; bí kò jí Ɖlórún Iba ́ ùun òbú. ³³ E shó ara ín, shí e ògbàdóro. Torí e kò ma àsìkò ́.

³⁴ Wíwá Ɖma Ònìyàn ́ wà baní ònikàn yèè l'òkòò lí ilú, shí ó kò ilé è jòó fí ìbèlìshé è an ́, ó fú kúnukún lí ishé è, shí ó wí fí ashólé ́ ní, kó ògbàdóro è. ³⁵ Bání, e gbé lí ojúfò, torí e kò ma àsìkò yèè oyílé ́ ε kó réwá è. Bí íshi lí alé rè, nùmí lí ìwànrínwàn, lí ìdájá nùmí lí àárò ́, e kò mà. ³⁶ A kèè ma ayé, bójí ó réwá lí àmàrinmà ́, kó ma wáa bá ìin lí òrùngbó. ³⁷ Iwun yèè ò wà wí fí ìin ́, fí ònìyàn kpóó ò wà wí u fí ní! E gbé lí ojúfò.»

*13.29 À ká ré yò wí f'óní "...ìkparí ayé ́ tí sómá.

Ìdì-ndì lá ikú Jesúù

(Matiyèè 26.1-5, Lùúki 22.1-2, Jàán 11.45-53)

¹ Ó bo ɔjɔ méjì, shí ká jɔdún ìrèkɔjá⁹ gbo ɔdún ìkètì gbígbe àrìwú gbo, shí ògá ɔrè an kánná akòwé òfin àán kan ɔgbán yèè à ká lò, shí ká mú Jesúù, shí ká kpa ú kúkú ɔ wíwò. ² L'íbè ɔ, à wà wí lí èèrin ara wan ní: «Kò sà̀n, shí àa kó mú un l'ásikò ɔdún ɔ, bí kò shi bée, ilú ɔ ε kó rò.»

Olobinrin kàn mú àdí elérùn rere dà l'ériwo Jesúù

(Matiyèè 26.6-13, Jàán 12.1-8)

³ L'ásikò yèè Jesúù wà lí ilú Betanî l'ílé Simòd adètè ɔ, à wà jeun, shí olobinrin kàn wá l'íbè; ó baní àdí elérùn rere olówó iyebíye si l'ínú ìgò kàn. Egi yèè àa kpè lí *nààà* ɔ nìí à fu she àdí ɔ è. Ìgò ɔ katún hán tíí, torí òkúta yèè àa kpè lí *alibátrì* ɔ nìí à fu she ú è. L'íbè ɔ, ó shé ɔrun ìgò ɔ, shí ó da àdí ɔ dà l'ériwo Jesúù. ⁴ Inú kan ònikàn an lí èèrin wan, shí à wà wí ní: «Ké she shí ó wà kpádánù àdí rere yèè le?» ⁵ Shí à wà kùn lá è ní: «Àa ti ta àdí yè l'ówó yèè kpere owó ɛyɔ ɔgɔrú méta (300)* ɔ, shí ká kpín un fí ajiyà an.»

⁶ Shí Jesúù wí ní: «E fú u l'áyè. Ké she shí è wà kún un l'órun le? Iwun rere ó she fú um nìí! ⁷ Torí ajiyà án wà ùungbo ín gbo l'ójó kójó, shí ìin ée yóɔ she ore fú an l'írè kpóó bójí ó wù ín. Àmá wòm yè, n kò kó wà ùungbo ín gbo tíí lo. ⁸ L'íbi àmí è tó ɔ nìí ó she gbè è. Ó mú àdí elérùn rere yè kura fú um gbelè, shí ó fu tó ara ùum she si fí isínkú um ni. ⁹ Lí èyító ɔ, n wà wí u fí íin ní, l'ídi kànjáán yèè à ká wà kédè ìyìn rere ɔ kárí ayé kpóó ɔ, à ká wí iwun yèè olobinrin yèè she ɔ, shí ká wà fu she ìjáyè è.»

Judáà wà wò kó gbé Jesúù tà fí ògá ɔrè an

(Matiyèè 26.14-16, Lùúki 22.3-6)

¹⁰ Judáà Isikariótì yèè jí òkàn lí èèrin ìbèlìshé⁹ méjilá an ɔ dide, shí ó kèè rí ògá ɔrè⁹ an, torí kó wa mú Jesúù tà fú an. ¹¹ Yèè à gbó bée ɔ, inú wan dùn tíí, shí à tàlé fú u ní, àan ε kó fú u l'ówó. L'íbè ɔ, Judáà sè kan àsikò yèè ε kó bádé ɔ wíwò, shí kó fu yò̀̀nda Jesúù fú an.

*14.5 L'írè yèèni ɔ, owó ɛyɔ òbú ɔ jí owó ishè ɔjɔ òbú.

Jesúù wà ɔdún ìrèkɔjá ùungbo ɔma èyìn è an gbo.

(Matiyèè 26.17-25, Lùúki 22.7-13, 21-23, Jàán 13.21-30)

¹² Ɖjɔ àkpàshè ti ɔdún ìkètì gbígbe àrìwú^o ɔ kò. L'ɔjɔ yèèni nìí àà kpa ɔma àgùtàn^o fí Ɖlórún è. Shí ɔma èyìn Jesúù^o án wà bèrè ná è ní: «Bisí wù é, shí àa kó kèè she ìmúra ije ɔdún ìrèkɔjá ɔ fée le?»

¹³ Yèèni ɔ, Jesúù be ɔma èyìn è an méjì shúwájú, shí ó wí fú an ní: «E lo lí èérin ìlú ɔ, è she kpàdé ològbó kàn, shí e kó ru omi l'ínú akoto wáa lòkòò. E tìná è. ¹⁴ Shí l'ínulé yèè e kó wòsi ɔ, e wí fí oyílé ɔ ní: "Olùkó ní ká bèrè ná e ní, l'ínulé yèésí ùun e kó je ɔdún ìrèkɔjá ɔ ùungbo ɔma èyìn ùun àan gbo nù?" ¹⁵ E kó sè mú ilé àtòlé lílákún kàn díye ín, shí à ti kpadí ilé kàn si l'ókè, shí iwun kpóó yèè she kpàtàkì an ɔ ti wà línì. L'íbè nìí è she she ìmúra ɔdún ɔ è.»

¹⁶ Shí ɔma èyìn an ɔ sè fànà, yèè à tó lí ìlú ɔ, à rí iwun àan ɔ kpóó yebá ó ti wí u fú an lo è, shí à sè she ìmúra ɔdún ìrèkɔjá ɔ l'íbè.

¹⁷ Yèè ayílé lé ɔ, Jesúù wá ùungbo ìbèlìshé è méjìlá an ɔ gbo. ¹⁸ L'írè yèè à jokó, shí à wà jeun ɔ, Jesúù wí ní: «Lí èyító ɔ, ò wà wí u fí iín, ɔni yèè e kó tà úm ɔ wà lí èérin wa líbibí, shí ó wà jeun ùungbo wòm gbo.»

¹⁹ Yèè à gbó bèè ɔ, ara-á kú àan kpóó, shí à kàn bíbèrè ná è òkàn l'éyìn òkàn ní: «Ée jí wòm ni?»

²⁰ Jesúù dáwùn fú an ní: «Òkàn lí èérin iín méjìlá an ɔ ni, shí ó sè wà mú ɔwó b̀ l'ígba ije òbú ɔ ùungbo wòm gbo. ²¹ Ìdèùndè ni, Ɖma Òniyàn ɔ^o e kó kú yebá à ti kɔ ú si lí Ìwé Mímá è. Àmá èrè fí ɔni yèè e kó mú un tà è; e kó sà̀n fú u ɔ bójí a kò ti bí u.»

Ìje ìkényìn Olúwa ùungbo ɔma èyìn è an gbo

(Matiyèè 26.26-29, Lùúki 22.15-20, 1 Koréntì 11.23-25)

²² L'írè yèè à wà jeun ɔ, Jesúù mú ìkètì gbígbe, shí ó d́kpé fí Ɖlórún, ó kpín un fí ɔma èyìn è an, shí ó ní: «E gbà shí e je, yèyí ɔ eran ara ùum ni!»

²³ Shí ó ré mú àdùgbá ɔtí ɔ, ó d́kpé fí Ɖlórún, shí ó gbé u fú an, shí àan kpóó mu. ²⁴ Shí ó wí fú an ní: «Yèyí ɔ, èjè um ni, èjè ìmùlè ti Ɖlórún yèè e kó dà l'ílè fí òkpòlòkpò òniyàn an è. ²⁵ Lí èyító ɔ, ò wà wí u fí iín ní, n kò kó tó mu ɔtí fíyìn ró, tí tí di ɔjɔ yèè mà n mu ɔtí tuntun ɔ ùungbo ín gbo lí ijoba òrun è.»

Jesùù wí fí Piyéè ní ε kó sé ùun

(Matiyèè 26.30-35, Lùúki 22.31-34, Jàán 13.36-38)

²⁶ Yèé Jesùù gbo ɔma èyìn è an gbo-ó kun orin ɔdún an dábò ́, à sè fàná lo lífítá òkè Olífiº.

²⁷ Jesùù wí fí ɔma èyìn è an ní: «Ìin kpóó, è she sá kò úm jòó. Torí à ti kɔ si lí Ìwé Mímáº ́ ní: "Mà n kpa aró-àgùtàn ́ kúkú, shí àgùtàn an ́, à ká tíùkán".»^º

²⁸ Shí ó ré wí fú an ní: «Àmá bójí n jì dide kòò lí èérin òkú an ́, mà n shúwájú ín lo lí Galíli.»

²⁹ Shí Piyéè wí fí Jesùù ní: «Bójí ɔni yèé b̀ an ́ kpóó na sá kò é jòó, wòm yè, n kò kó sá kò é jòó láyé.»

³⁰ L'íbè ́, Jesùù dáwùn fú u ní: «Lí èyító ́, n wà wí fée ní: L'oní, l'óru yèyí ́, ítán shí àrùkɔ kó kɔ gbà méjì ́, è sho ti sé gbà méta ní, ùun kò ma wòm.»

³¹ Àmá Piyéè ré te ikpán má un kunkun ní: «Bójí ó na bere n kú ùungbèegbo, n kò kó sé láyé ní n kò mà é.» Shí ɔni yèé b̀ an ́ kpóó sè wí iwun òbú ́.

Jesùù wà gbàdúwà lí Jetisemanî

(Matiyèè 26.36-46, Lùúki 22.39-46)

³² L'èyìn bée ́, à tó lí ìdì kàn, shí àà kpe ibè lí Jetisemanî. Shí Jesùù wà wí fí ɔma èyìn è an ní: «E jokó líbibí, shí n kèè gbàdúwà shí n wá.» ³³ Ó kpe Piyéè gbo Jàákì gbo kánná Jàán ^º, shí à sìn ún lo. L'íbè ́, èrù kàn ún bíbà, shí ìf̀ è wò lí ìròjú ikú. ³⁴ Shí ó wí fú an ní: «Ìf̀ úm wò lí ìròjú ikú, e gbé líbibí, shí e shàrisùn.»

³⁵ Ó s lo l'íwájú odé, ó fò kálè, shí ó gbàdúwà ní, bójí àsikò ɔkpɔ rírí yèyí ε kó yɔ jìnà lá ùun, ìbá sà. ³⁶ Shí ó wí ní: «Iba ùum! Iwun kpóó èè jí shíshe fée ni. Só àdùgbá ɔkpɔ rírí yèyí jìnà lá um. Kó ma jí awù tè um, àmá awù tèe kó jí shíshe.»

³⁷ Ó réwá l'édò ɔma èyìn méta àan ́, shí ó wa bá an lí òrùngbó. Shí ó kpe Piyéè, shí ó ní: «Simóò! Ò wà sùn rè? O kò tè yóò shàrisùn fí agogo lúlù òbú kpete? ³⁸ E gbé lí ojúfò, shí e gbàdúwà, torí e máa jì lí ìdánwò. Lí èyító ́, òniyàn èè lí awù rere, àmá àmí è kèè tó.»

³⁹ Ó ré tì lá an odé, shí ó kèè gbàdúwà, shí ó sè ré wí ìgbólówùn òbú an ́. ⁴⁰ Ó réwá l'édò ɔma èyìn è an ́, shí ó ré wa bá an lí òrùngbó, torí òrùngbó ti re án si, shí à kò tó

^º14.27 Ìwé Sakarî 13.7 (Zacharie 13.7)

ma iwun yèé à ká wí fú u ́ ró.

⁴¹ Yèé ó réwá lí àùnkéta, shí ó wa bá an lí òrùngbó ́, ó wí fú an ní: «Kò jí è wà wò e sùn ni? E ko sùn rere, shí e míra. Ó tán nígàyí! Agogo ́ lù, shí à ká mú ́ma Ònìyàn^o b̀ l'ówó fí eléshè an. ⁴² E dide, shí àa kó lo. E rí! ́ni yèé e kó ỳùnda ùum ́ nì ti wá í.»

Múmú Jesúù

(Matiyèè 26.47-56, Lùúkì 22.47-53, Jàán 18.3-12)

⁴³ Jesúù kò tè mú owùn dóro, ítán shí Judáa òkàn lí èérin ́ma èyìn méjilá^o an ́, kó wá ùungbo ogu ònìyàn an gbo, shí à baní idà an gbo òkpá an gbo. ̀gá ̀rè^o an, akòwé òfin^o àan kánná àgbà ilú an nì b̀ án wá è. ⁴⁴ Judáa yèé wà mú Jesúù tà ́ ti mú àmì kàn díye án, shí ó ní: «́ni yèé mà n mú ̀wó ká ògùnrun fí ́, ùun ni. E mú un, e fán un rere, shí e gbé u lo.»

⁴⁵ Yèé Judáa wá ́, ó sómá Jesúù, shí ó wí fú u ní: «Olùkó!» Shí ó sè mú ̀wó ká ògùnrun fú u. ⁴⁶ ́ni yèé b̀ an ́ sómá Jesúù, shí à mú un. ⁴⁷ Àmá òkàn lí èérin ́ni yèé wà b̀ an ́ kpó idà è fùdá, shí ó fu ré etí ibèlìshé ̀rè àgbà ́ kàn. ⁴⁸ Jesúù wí fú an ní: «Olè ò ka jé, shí è baní idà an gbo òkpá an gbo, shí è lèwa kó wa mú um rè? ⁴⁹ L'ójó kójó, ò wá ùungbo ín gbo, shí màà wà kó ònìyàn an lí èkó l'ínulè isìn ni, shí e kò sè mú um. Àmá iwun àan ́ wà shelè béè, torí iwun yèé à kó si lí Ìwé Mímá^o ́ kó she ni.»

⁵⁰ L'íbè ́, ́ma èyìn an ́ kpóó kò ú j̀ó, shí à sá lo. ⁵¹ ́m̀shó kàn wà tìná Jesúù, ó mú ashó bo ara si, shí à mú un. ⁵² Àmá ó kò ashó ́ j̀ó si l'ówó fú an, shí ó sá lo lí èwò.

Jesúù l'íwájú ijokó adéj́ an

(Matiyèè 26.57-68, Lùúkì 22.54-55, Jàán 18.13-14, 19-24)

⁵³ À fa Jesúù lo l'ílè ̀rè àgbà^o ́, l'íbi ògá ̀rè^o an, àgbà ilú an kánná akòwé òfin^o àan kpóó shajó si è. ⁵⁴ L'írè yèèni ́, Piyèè wà tìná Jesúù lèwa lí dede, tíí shí ó wa wòsi lí àkpàtá ̀rè àgbà ́. L'íbè ́, ó jokó, shí ó wà yéná ùungbo ashólé an ́ gbo.

⁵⁵ ̀gá ̀rè an kánná ijokó adéj́ an ́ kpóó wà wo iwun yèé à ká yó fu débi fí Jesúù, shí ká kpa ú kúkú ́, àmá a kò sè rí òkàn. ⁵⁶ Torí ònìyàn kpík̀p̀ wà shàá lá è, shí yìn ̀run wan kò sè ré jí òbú ́. ⁵⁷ L'íbè ́, ònikàn án dide, shí à kan ijèèrì òdì shíshe lá è ní: ⁵⁸ «Àá gbó, shí ó ní, ùun e kó f́ ilé isìn^o yèé ònìyàn án fu ̀wó ma ́, shí ùun e kó mú ̀j́ méta dóro fu ma òmírìn yèé ̀wó ònìyàn kò ma è.» ⁵⁹ Àmá owùn wan kò sè ré dé lá yìn yèèni katún.

⁶⁰ Shí ɔ̀rè àgbà ́ dide dóro l'íwájú òniyàn kpóó, shí ó bèrè ná Jesúù ní: «O kò rí òkàn wí lá iwun yèé ɔ̀ni yèé an wà wí lá ɛ ́ rè?»

⁶¹ Jesúù kò fú ìdàwùn kàn. Shí ɔ̀rè àgbà ́ ré bèrè ná ̀ è ní: «Wò́ jí Ḱrísù Agbani, Ɔma Ɖlórùn olífire ́ rè?»

⁶² Jesúù dāwùn fú u ní: «Een! Wòm ni, shí ìin kpóó, è she rí Ɔma Òniyàn ́, shí ɛ kó jokó l'ágbè òtán Ɖlórùn Atólá iwun kpóó, shí è she sè ré rí u, shí ɛ kó ti l'ínú sùsù lèwa.»

⁶³ L'íbè ́, ɔ̀rè àgbà ́ fa èwù ya lí èké ara è,* shí ó ní: «Elèrí yèésí è wà wò ró le? ⁶⁴ Ìin kpóó è gbó yebá ó bú Ɖlórùn gbà ́ ni, ké è sere lá è le?» Shí àan kpóó dāwùn ní, ó dāràn niìi, shí à sè láti kpa ú kúkú.

⁶⁵ Ònikàn án kan itó tútu bò ú, àà mú ashɔ bo ojú è, shí àà jù ú lí ògùgù, shí àà wà wí fú u ní: «Wí ɔ̀ni yèé jù é ́ kárí!» Sójá àan ́ katún àà dá àbàlá lí ìdètí è.

Piyèè sé ní ùun kò ma Jesúù

(Matiyèè 26.69-75, Lùúkì 22.55-62, Jàán 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Piyèè wà lí àkpàtá ́ lí ìdèdò si, l'íre yèè ìbèlìshé ɔ̀rè àgbà[¶] ́ kàn lí ɔ̀màkídan wáa bá u è. ⁶⁷ Ó rí, shí Piyèè wà yéná, ó tɛ ojú má un, shí ó wí fú u ní: «Wò́ katún ò jí òkàn lí èérin àjórìngbà Jesúù ti Nasarétì an ́.»

⁶⁸ Àmá Piyèè sé, shí ó ní: «N kò ma iwun yèé ò wà wí ́, shí kò sè ré yé um.» Shí ó sókò lí àkpàtá ́, ó lo lí àùnkpanà ɔ̀gbà ́, [shí àrùkɔ kàn sè kɔ]. ⁶⁹ Ɖmàkídan ́ ré rí u, shí ó wà wí fí ɔ̀ni yèé wà l'íbè an ́ ní: «Òkàn lí èérin wan nií!»

⁷⁰ Shí Piyèè ré sé. Títí kó she àsikò odé kàn ́, ɔ̀ni yèé wà l'íbè an ́ ré wí fú u ní: «Ká ma shàá, ològbó, wò́ katún ò wà lí èérin wan, torí ará-a Galíli an ò jé ni.»

⁷¹ Shí ó kàn búbúra, shí ó wà lérí ní: «N kò ma ɔ̀ni yèé è wà wí ìyìn lá ́!»

⁷² Shí l'èsèkésè ́, àrùkɔ kàn kɔ lí àùnkéjì. Piyèè sè jáyè ìyìn yèé Jesúù ti wí fú u ní: «Ítán shí àrùkɔ kó kɔ gbà méjì ́, è sho ti sé gbà méta, ní ùun kò ma wòm.» Shí ó sè mú ɔ̀kún gbà*.

*14.63 Lí àshà ìbílè Jùú an ́, bójí ònikàn dāràn l'ójú èè, èè fa èwù yèé ò wòsi ́ ya. Yè ́, ò wà mú díye ní ara-á kú ùun nùmí ùún kannú.

*14.72 À ká ré yɔ wí fòní: "...l'èsèkésè ́, ó yára fùdá shí ó mú ɔ̀kún gbà" nùmí "...ó fùdá shí ó sun ɔ̀kún" nùmí "...ó mú ashɔ bo eríwo shí ó sun ɔ̀kún torí ó jáyè ìyìn yèé Jesúù ti wí fú u ́ ní:..."

Jesùù l'íwájú Pilátì

(Matiyèè 27.1-2, 11-14, Lùúkì 23.1-5, Jàán 18.28-38)

¹ Yèè ilè má lí ààrò kùtùkùtù s, ògá ɔrè^o án she ìkpàdé àan gbo àgbà ilú an gbo, akòwé òfin^o àan gbo kánná ijokó adéjò Jùú an^o; à mú Jesùù dè, shí à gbé u lo fí Pilátì^o. ² L'íbè s, Pilátì wà bèrè ná è ní: «Wòs jí Olulú Jùú an rè?» Shí Jesùù dáwùn fú u ní: «Wòs wí u ni.»

³ Ògá ɔrè án wí iwun kpíkpò kpíkpò fu débi fí Jesùù. ⁴ Pilátì ré bèrè ná è ní: «O kò lí idáwùn kàn rè? Nùmí o kò gbó èbi tobú-tobú yèè à wà dá lá ε àan s!» ⁵ Àmá Jesùù kò tó shí ɔrun ró, shí ó jí òkàn shí ó bo Pilátì.

À débi ikú fí Jesùù

(Matiyèè 27.15-26, Lùúkì 23.13-25, Jàán 18.38, 19.16)

⁶ L'òdún ìrèkòjá^o s kànjáán s, Pilátì èè dá ashèwàn kàn, ɔni yèè ogu òniyàn án ɔ bèrè ná è è. ⁷ L'ásìkò yèéni s, ònikàn èè jí Barabási, shí ó wà l'ílè èwàn ùungbo aròlú kàn an gbo, torí à kpa òniyàn kúkú l'irè yèè à wà ro ilú è.

⁸ L'íbè s, ogu òniyàn án lo l'ílè Pilátì^o, shí à kèè bèrè ná è ní, kó dá ònikàn kòò l'ílè èwàn fí àan yebá èè ti she ú è. ⁹ Yèéni s, Pilátì dáwùn, shí ó wà bèrè ná an ní: «È wà wò, shí n jòs olulú Jùú an s fí iín rè?»

¹⁰ Lí èyító s, ó ti mà dájúdájú ní, owú jíje nìí she, shí ògá ɔrè^o án yònda Jesùù fú ùun è. ¹¹ Àmá ògá ɔrè án wà kpetí fí ogu òniyàn an s ní, ká bèrè, shí Pilátì kó jòs Barabási fú an.

¹² Pilátì ré gba iyìn, shí ó wà bèrè ná ogu òniyàn an ní: «Ké è wà wò, shí n she fí ɔni yèè iín èè kpè lí olulú Jùú an s le?»

¹³ Àan kpóó dáwùn kunkun fú u ní: «Kàn ún má egìdáàbú!»

¹⁴ Pilátì ré bèrè ná an ní: «Èbùrú yèésí ó she le?»

Shí à ré dígbè gùlé ní: «Kàn ún má egìdáàbú!»

¹⁵ Yèè Pilátì wà wò kó sàan l'édò ogu òniyàn an s, ó jòs Barabási fú an. L'èyìn bèè s, ó wí, shí à kpa Jesùù lí ògbàn, shí ó gbé u fí sòja àan s ní, ká kèè kàn ún má egìdáàbú.

Sója àán wà fu Jesúù fu she eléèrín-mèrín

(Matiyèè 27.27-31, Jàán 19.2-3)

¹⁶ Sója àán ó fà ú ló lí àkpàtá odi olórí ìkpínlè ó, shí à sè kpe o ma egbé sója yèé bò an ó kpóó wá. ¹⁷ Shí à mú èwù kpikpa kàn wò fú u, shí à ré wun adó egúgú kàn, shí à mú dé fú u. ¹⁸ À kàn ún kínkín, shí àà wí ní: «Àá fojú bilé fée, olulú Jùú^o an!»

¹⁹ Àà gbé òkpá idàré kàn, shí àà dá u l'ériwo è; àà wà tu itò bò ú, àà ko ré kálè l'íwájú è, shí àà teríba fú u. ²⁰ Yèé à fu ú fu she eléèrín-mèrín tán ó, à bó èwù kpikpa ó kòò l'ára è, shí à gbé tèè an wò fú u. L'éyìn bée ó, à fà ú fùdá, shí ká kèè kàn ún má egidáàbú^o.

À kan Jesúù má egidáàbú

(Matiyèè 27.32-44, Lùúkì 23.26-43, Jàán 19.16-27)

²¹ Yèé à wà lòkòò ó, à rí Simóò, ará ilú Sirénì yèé bò ti l'óko lèwa è. Ó jí iba Alesándri gbo Rufúsi gbo. Shí sója àán mú un ùungbo ikpá gbo ní, kó wa gba egidáàbú^o Jesúù rù. ²² À fa Jesúù ló lí idì kàn, àà kpe ibè lí "*Goligotáà*"; àlàyé è ní jí : "Idì kokorogbáko" è. ²³ Yèé à tó ó, à gbé otí yèé à mú "*mírà**" rò ó fí Jesúù ní, kó gbà mu. Shí ó kò, kò mu ún. ²⁴ L'íbè ó, à kàn ún má egidáàbú ó, shí sója àán dìbò fu kpín èwù è an, torí ká ma iwá ti kúnukún. ²⁵ Lí nkàn agogo mesán àárò ní à kàn ún má egidáàbú ó è. ²⁶ À ko iwé kàn yèé mú iwun yèé she, shí à kàn ún má egidáàbú ó si lí ìgbèrí è ní: "Olulú Jùú* an". ²⁷ À ré kan olè méji kàn an si líítá egidáàbú an l'ágbè Jesúù, òkàn lí òtán, òkàn lí òsìn. ²⁸ [Yè mú díye ní, iwun yèé à ko si lí Ìwé Mímá ó she, ùun ní jí: "*À kà ú kún ashikà an*" è.] ²⁹ Oni yèé wà gbà bè wáa lòkòò an ó, àà wà bú u, shí àà wà shémú fú u, shí àà wí ní: «Wòóo fée! Wòò yèé èè wó ilé isìn^o, shí èè mú ojó méta dóro fu ma ún kparun ó ní shé ? ³⁰ Gba ara èè là, shí o dadì kòò líítá egidáàbú ó ká rí!» ³¹ Bèè ján ògá orè^o an kánná akòwé òfin^o àan katún wà fu ú fu she eléèrín-mèrín ni; shí àà wí lí èèrin ara wan ní: «Ó gba olòmírín an là, shí kò kó yo gba arè tèè katún là! ³² Krisù Agbani olulú Israéìlì ó, kó ko dadì kòò líítá egidáàbú ó l'ísíín! Bójí àà rí bée ó, àa ε kó sè gbà ú gbó.» Oni yèé à kàn si líítá egidáàbú ùungbèègbo àan ó katún wà bú u.

*15.23 Mírà ó, à ní èè she shí àà gbàgbé araádùn yèé wà she ni àan ó kpóó

Ikú-u Jesùù

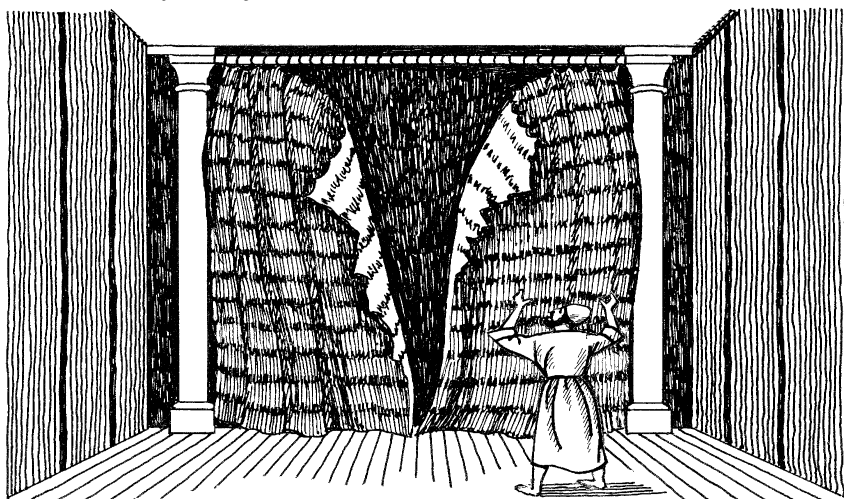
(Matiyè 27.45-56, Lùúkì 23.44-49, Jàán 19.28-30)

³³ Yèé agogo méjilá òsán lù ó, òkùkù kù lí ìtalè ayé ó kpóó tíí di agogo méta alé.

³⁴ L'ágogo méta ó, Jesùù dígbè réré ní: «Eloyî! Eloyî! Lamá Sabakitáni?» Àlàyé è nìí jí «Olórun ùum! Olórun ùum! Ké she shí ò kò úm jòó le?»^p

³⁵ Lí èérin oni yèé wà l'íbè an ó, ònikàn án gbó igbe è, shí à wà wí ní: «E kò gbó! Ó wà kpe Elî^q!»³⁶ Lí èérin wan ó, ònikàn sáré kèè gbé kànrìnkàn, ó mú b̀ l'ótí kíkan, ó mú kàn lá òkpá idàré, shí ó nà ún fí Jesùù ní, kó mu, shí ó ní: «E dóro! Àa kó wò bí íshi Elî ε kó wa gbé u dadì kòò lá egidáàbù ó nù.»³⁷ Àmá Jesùù dígbè l'ówùn réré, shí ó sè kú.

³⁸ Asho lílákún idalé* isìn ó ya méjì ti l'ókè wá l'idèdò.

Asho idalé isìn ó ya méjì

³⁹ Yèé ògágu Ròómà^q yèé dóro si l'íwájú Jesùù ó rí yebá ó kú lo ó, ó ní: «Lí èyító ó, Oni yèyí ó, Oma Olórun ó jé ni.»

⁴⁰ Olobìnrin kàn án wà lí dede, shí à wà wo iwun yèé wà shèlè an ó lo. Maríyà^q ti Magidaláà, Maríyà^q inà-a Jàákì kékeré ó gbo Josèè gbo, kánná Salomée wà lí èérin wan.

⁴¹ Olobìnrin yèèni an nìí wà tìná è, shí àà wà mú ojú tó u l'ásìkò yèé ó wà lí Galíli è. Òkpòlòkpò olobìnrin òmírìn yèé tìná è wá lí Jerusalémù an ó katún wà l'íbè.

^p15.34 Ìwé orin àan 22.2 (Psaumes 22.2)

*15.38 Asho ó dá ilé isìn ó méjì

À gbé Jesúù si l'ísà

(Matiyèè 27.57-61, Lùúkì 23.50-56, Jàán 19.38-42)

⁴² Yèé ayílé lé, lí àwòsùn ojó ìmíra^o yèé jí ojó ìkpalèmá wún s, * ⁴³ Joséfù^o oni ilú Arimatèè wá, ó jí òkàn lí èérin adéjò Jùú an^o; ùun katún sè wà dórode ijoba Olórun. Ó gbójú kèè bere òkú Jesúù ná Pilátì^o.

⁴⁴ Ó bo Pilátì yèé ó gbó ní, Jesúù ti kú s, ó kpe ògágu s, shí ó bèrè ná è ní: «Jesúù ti kú ó jì rè?»

⁴⁵ Shí ògágu s dáwùn fú u ní, ó ti kú. Yè she s, Pilátì sè fú Joséfù lí àshe ní, kó kèè gbé òkú Jesúù rì.

⁴⁶ L'íbè s, Joséfù dá ashò akpásá, ó yan òkú Jesúù kòò lá egidáàbú^o s, ó mú ashò s fu wé u, shí ó gbé u kèè rì l'ínú isà yèé à re si l'ínú òkè s, shí ó rí òkúta lílákún kàn dí wun isà s. ⁴⁷ Maríyà^o ti Magidaláà kanná Maríyà^o inà-a Josèè wà wo l'íbi à wà gbé u si è.

16

Àjìunde Jesúù

(Matiyèè 28.1-8, Lùúkì 24.1-12, Jàán 20.1-10)

¹ L'éyìn ojó ìmíra^o s, Maríyà^o ti Magidaláà gbo Maríyà^o inà-a Jàákì gbo, kánná Saloméè kèè ra àdí elérùn rere, shí ká fu kpán ara fí òkú Jesúù. ² L'ójó òsè yèé ilè má lí àárò kùtùkùtù, shí ojórùn wà bó s, à lo l'etí isà s. ³ Yèé à wà lòkòò s, à wà bèrè ná ara wan ní: «Lèé ε kó rí òkúta yèé à mú dí wun isà s kòò fí ni le?»

⁴ Àmá yèé à gbé ojú l'òkè s, à rí ní à ti rí òkúta lílákún rigìdìdì s kòò l'órun isà s. ⁵ Yèé à wòsi l'ínú isà s, à rí omòshò kàn, shí ó jokó l'ágbè òtán, shí ó wà lí èwù funfun jálè; shí ojo-ó kàn án shíshe. ⁶ Àmá ó wí fú an ní: «E máa shojo! È wà wo Jesúù ti Nasarétì yèé à kàn má egidáàbú s. Kò sí líbibí ró. Ó ti jí dide. E wáa wò! L'íbi à té u si tètè s nì. ⁷ L'íshàyí s, e kèè wí fí Piyèè kánná oma èyìn yèé bèn an s ní, ó ti shúwájú wan lo lí Galílì. L'íbè nì à ká rí u, gégéba ó ti wí u fú an è.»

⁸ À yára fùdá kòò l'ínú isà s, shí à sá fànà, èrù wà bà án shí à wà wán, tí tí shí a kò tè yóo wí u fí ònikàn.

* **15.42** Lí àshà ibílè-ε Jùú an s, àà kàn ojó ìmíra s ti l'irè yèé ojórùn wà mù lí alè lí àwòsùn ojó yè è. Ti lásìkò yèèni s, a kèè tó shishé kànjáán ró. Iwun yèé she shí ó she kpàtàkì shí ká ri Jesúù ítán shí ojórùn kó mù s nì.

Jesùù mú ara è díye Maríyà ti Magidaláà

(Matiyèè 28.9-10, Jàán 20.11-18)

[⁹ L'èyìn yèè Jesùù jí dide kòò lí èérin òkú an lí ààrò kùtùkùtù l'ójó òsè ó, ó kpàshè mú ara è díye Maríyà⁹ ti Magidaláà yèè ó lé èmí búburú⁹ méje kòò líítá è. ¹⁰ Maríyà ti Magidaláà ó kèè wí iwun yèè ó rí an ó fí òma èyìn Jesùù an yèè wà lí ìròjú si, shí à wà sun òkún è. ¹¹ Àmá yèè ó na wí fú an ní, Jesùù wà l'áyè tíí, shí ó tè mú ara è díye ùun ó, a kò gbà ú gbó.]

Jesùù mú ara è díye òma èyìn è an méjì

(Lùúki 24.13-35)

¹² L'èyìn bèè ó, Jesùù mú ara è díye lí òmírìn, fí òma èyìn è an méjì yèè wà rin ònà ìkòò lí ìtóko kàn è. ¹³ Yèè òma èyìn méjì an ó na réwá, shí à wáa wí u fí òni yèè b̀ an ó, a kò ré gbà án gbó.]

Jesùù mú ara è díye òma èyìn máròkàn an ó

(Matiyèè 28.16-20, Lùúki 24.36-49, Jàán 20.19-23, Ìwé Ishé 1.6-8)

¹⁴ L'èyìn bèè ó, Jesùù ré mú ara è díye òma èyìn máròkàn yèè b̀ an ó, l'ìrè yèè à wà jeun è. Ó bá an f̀, shí ó ní: «E kò gbàgbó, shí òkàn ín sè ré le, torí e kò gba ìyìn òni yèè rí àjìunde ùum àan ó gbó.» ¹⁵ Ó sè wí fú an ní: «E lo lí ìtálè ayé ó kpóó, shí e kèè kédè ìyìn rere ó fí aráyé an kpóó. ¹⁶ Òni yèè ε kó gbàgbó, shí à ká wemi fú u ó, ε kó rí ìgbàlà; àmá à ká débi fí òni yèè kò kó gbàgbó è.]

¹⁷ Àmí yèè ε kó mú òni yèè ε kó gbàgbó an ó díye ó ní: L'órúko ùum ó, à ká wà lé èmí búburú⁹ an lo, shí à ká ré wà wí èdè tuntun àan. ¹⁸ Bójí à na mú ejò l'ówó, nùmí à fú an lí iwó, shí à je, òkànjàán kò kó she án. À ká mú ówó si líítá àkùnrùn an, shí à ká di akpáni.»

Jesùù ré lo l'édò Olórun

¹⁹ Yèè Olúwa Jesùù wí ìyìn yèèni bèè fú an dábò ó, à sè gbé u gu òkè lo, shí ó kèè jokó l'ágbè òtán Olórun. ²⁰ Òma èyìn è án sè lo, shí à wà kédè ìyìn rere ó wéjá wéjá. L'íbè ó, Olúwa èè wà ràn án l'ówó, shí èè wà mú díye ní, ìyìn yèè à wà kédè ó jí ìyìn èyító, gbà líítá iwun bisán yèè àà she àan è.]